

Sygn. akt *I ACa 153/20*

Sygn. akt *I ACz 107/20*

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 23 kwietnia 2021 r.

Sąd Apelacyjny w Poznaniu I Wydział Cywilny i Własności Intelektualnej

w składzie:

Przewodniczący: Sędzia Marek Górecki

Sędziowie: Mikołaj Tomaszewski

Bogdan Wysocki /spr./

Protokolant: sekr. sąd. Ewelina Frąckowiak

po rozpoznaniu w dniu 23 kwietnia 2021 r. w Poznaniu

na rozprawie

sprawy z powództwa (...) **Banku Spółdzielczego z siedzibą w P.**

przeciwko **M. O.**

o zapłatę

na skutek apelacji pozwanej

od wyroku Sądu Okręgowego w Poznaniu

z dnia 18 czerwca 2019 r. sygn. akt XVIII C 1239/18

i zażalenia powoda na zawarte w wyroku rozstrzygnięcie o kosztach procesu

1. oddała apelację;
2. zasądza od pozwanej na rzecz powoda kwotę 2.000 zł (dwa tysiące złotych) tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego w postępowaniu apelacyjnym, nie obciążając jej w pozostałym zakresie obowiązkiem zwrotu tych kosztów;
3. przyznaje radcy prawnemu A. M. od Skarbu Państwa – Sądu Okręgowego w Poznaniu kwotę 6.642 zł (sześć tysięcy sześćset czterdzieści dwa złote) brutto tytułem wynagrodzenia za reprezentowanie pozwanej z urzędu w postępowaniu apelacyjnym;
4. oddała zażalenie;
5. zasądza od powoda na rzecz pozwanej kwotę 1.200 zł (jeden tysiąc dwieście złotych) tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego w postępowaniu zażaleniowym.

Mikołaj Tomaszewski Marek Górecki Bogdan Wysocki

UZASADNIENIE

(...) **Bank Spółdzielczy z siedzibą w P.**, pozwem wniesionym dnia 8 grudnia 2017 r. domagał się orzeczenia nakazem zapłaty w postępowaniu nakazowym, że **pozwani U. O., M. O. i M. W. (1)** obowiązani są zapłacić solidarnie powodowi kwotę 284.582,13 zł wraz z umownymi odsetkami maksymalnymi za opóźnienie w wysokości dwukrotności odsetek ustawowych za opóźnienie w stosunku rocznym od kwoty 265.390,85 zł od 21 listopada 2017 r. do dnia zapłaty oraz zasądzenia kosztów postępowania.

Nakazem zapłaty w postępowaniu upominawczym z 20 grudnia 2017 r. Sąd Okręgowy w Poznaniu orzekł zgodnie z żądaniem pozwu.

Nakaz zapłaty uprawomocnił się wobec pozwanej U. O. w dniu 27 stycznia 2018 r., a wobec pozwanego M. W. (1) w dniu 10 lutego 2018 r.

Pozwana M. O. zaskarżyła nakaz zapłaty w całości oraz wniosła o przyznanie kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu i zasądzenie od powoda na jej rzecz kosztów postępowania według norm przepisanych.

W piśmie z 16 sierpnia 2018 r. wobec dokonania wpłat przez U. O. i M. O., powód cofnął powództwo w zakresie kwoty 19.700 zł, na które składają się dochodzone pozwem odsetki za opóźnienie naliczone za okres od 11 września 2017 r. do 20 maja 2018 r. oraz za dzień 21 maja 2018 r. w części tj. w kwocie 30,74 zł, bez zrzeczenia się roszczenia. Jednocześnie wniósł o zasądzenie od pozwanej kosztów postępowania wraz z kosztami zastępstwa procesowego wg norm przepisanych.

W piśmie z 6 listopada 2018 r. wobec dokonania dalszych wpłat przez U. O., powód cofnął powództwo co do kwoty 8.000 zł, na które składają się dochodzone pozwem odsetki za opóźnienie naliczone za okres od 21 maja 2018 r. do 6 sierpnia 2018 r. oraz za dzień 7 sierpnia 2018 r. w części tj. w kwocie 90,84 zł, bez zrzeczenia się roszczenia. Jednocześnie wniósł o zasądzenie od pozwanej kosztów postępowania wraz z kosztami zastępstwa procesowego wg norm przepisanych.

Na rozprawie 20 listopada 2018 r. pełnomocnik pozwanej wyraził zgodę na częściowe cofnięcie pozwu, ale zdaniem pozwanej zupełnie inaczej należy rozliczyć te wpłaty.

W załączniku do protokołu 20 listopada 2018 r. pełnomocnik pozwanej wniósł o oddalenie powództwa i zasądzenie od powoda na rzecz Skarbu Państwa kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych tytułem pomocy prawnej udzielonej pozwanej z urzędu, ewentualnie o rozłożenie zasądzonych należności na raty po 500 zł miesięcznie.

Pismem z 7 grudnia 2018 r. powód sprostował swoje oświadczenia zawarte w piśmie z 16 sierpnia 2018 r. w ten sposób, że wniósł o zasądzenie od pozwanej kwoty 283.337,55 zł z odsetkami maksymalnymi za opóźnienie w wysokości dwukrotności odsetek ustawowych za opóźnienie w stosunku rocznym od kwoty 265.390,85 zł od 22 maja 2018 r. do dnia zapłaty oraz odsetek maksymalnych za opóźnienie w wysokości dwukrotności odsetek ustawowych za opóźnienie w stosunku rocznym za dzień 21.05.2018 r. od kwoty 265.390,85 zł w zakresie kwoty 71,05 zł.

Nadto w piśmie z 7 grudnia 2018r. powód wskazał, że w związku z ograniczaniem powództwa dokonany w piśmie z 6 listopada 2018 r. domagał się zasądzenia od pozwanej kwoty 283.337,55 zł z odsetkami maksymalnymi za opóźnienie w wysokości dwukrotności odsetek ustawowych za opóźnienie w stosunku rocznym od kwoty 265.390,85 zł od 8 sierpnia 2018 r. do dnia zapłaty oraz odsetek maksymalnych za opóźnienie w wysokości dwukrotności odsetek ustawowych za opóźnienie w stosunku rocznym za dzień 7.08.2018 r. od kwoty 265.390,85 zł w zakresie kwoty 10,95 zł.

W piśmie z 7 grudnia 2018 r. powód w wobec dokonania kolejnej wpłaty na poczet spornego zadłużenia, powód cofnął powództwo w zakresie żądania zasądzenia odsetek maksymalnych za opóźnienie, liczonych za okres od 7 sierpnia 2018 r. do 3 września 2018 r. oraz w zakresie odsetek za dzień 4 września 2018 r. w części tj. w kwocie 40,62 zł,

bez zrzeczenia się roszczenia. Jednocześnie wniósł o zasądzenie od pozwanej kosztów postępowania wraz z kosztami zastępstwa procesowego wg norm przepisanych.

Na rozprawie 13 grudnia 2018 r. pełnomocnik powoda sprecyzował, że domaga się odsetek za 4.09.2018 r. w kwocie 61,17 zł. Pełnomocnik pozwanej wskazał, że zostało wszczęte postępowanie egzekucyjne wobec U. O., córki pozwanej oraz M. W. (1) (postępowanie to prowadzi Komornik Sądowy przy Sądzie Rejonowym(...) W. F. pod sygn. akt KM 1160/18).

Na ww. terminie rozprawy Sąd określił pełnomocnikowi pozwanej termin do 2 stycznia 2019r. na ustosunkowanie do pisma powoda z 7 grudnia 2018r. oraz wskazanie czy pozwana wyraża zgodę na dalsze (częściowe) cofnięcie pozwu - pod rygorem uznania, że nie sprzeciwia się temu.

Pełnomocnik pozwanej do 2 stycznia 2019 r. nie udzieliła odpowiedzi na powyższe, w związku z czym Sąd uznał, że pozwana wyraziła zgodę na ograniczenie powództwa opisane w piśmie z 7 grudnia 2018 r.

W piśmie, które wpłynęło do Sądu 23 stycznia 2019 r., w związku z dokonaniem wpłat na poczet zadłużenia objętego żądaniem pozwu, powód - bez zrzeczenia się roszczenia, cofnął powództwo w zakresie żądania zasądzenia kwoty 23.500,01 zł, na która składają się:

1) 5.553,31 zł tytułem kapitału kredytu;

2) 17.946,70 zł tytułem skapitalizowanych odsetek bieżących naliczonych za okres:

- od dnia 04.01.2017 r. do dnia 29.01.2017 r. od salda kredytu w kwocie 266.275,84 zł według stopy procentowej 8,00% w stosunku rocznym w kwocie 1.501,05 zł,
- od dnia 30.01.2017 r. do dnia 27.02.2017 r. od salda kredytu w kwocie 266.100,61 zł według stopy procentowej 8,00% w stosunku rocznym w kwocie 1.691,38 zł,
- od dnia 28.02.2017 r. do dnia 29.03.2017 r. od salda kredytu w kwocie 265.807,54 zł według stopy procentowej 8,00% w stosunku rocznym w kwocie 1.747,77 zł,
- od dnia 30.03.2017 r. do dnia 29.04.2017 r. od salda kredytu w kwocie 265.570,87 zł według stopy procentowej 8,00% w stosunku rocznym w kwocie 1.804,43 zł,
- od dnia 30.04.2017 r. do dnia 29.05.2017 r. od salda kredytu w kwocie 265.390,85 zł według stopy procentowej 8,00% w stosunku rocznym w kwocie 1.745,03 zł,
- od dnia 30.05.2017 r. do dnia 29.06.2017 r. od salda kredytu w kwocie 265.151,44 zł według stopy procentowej 8,00% w stosunku rocznym w kwocie 1.801,58 zł,
- od dnia 30.06.2017 r. do dnia 29.07.2017 r. od salda kredytu w kwocie 264.968,57 zł według stopy procentowej 8,00% w stosunku rocznym w kwocie 1.742,26 zł,
- od dnia 30.07.2017 r. do dnia 29.08.2017 r. od salda kredytu w kwocie 264.726,38 zł według stopy procentowej 8,00% w stosunku rocznym w kwocie 1.798,69 zł,
- od dnia 30.08.2017 r. do dnia 29.09.2017 r. od salda kredytu w kwocie 264.540,62 zł według stopy procentowej 8,00% w stosunku rocznym w kwocie 1.797,43 zł,
- od dnia 30.09.2017 r. do dnia 29.10.2017 r. od salda kredytu w kwocie 264.353,60 zł według stopy procentowej 8,00% w stosunku rocznym w kwocie 1.738,21 zł,

- od dnia 30.10.2017 r. do dnia 08.11.2017 r. od salda kredytu w kwocie 264.107,37 zł według stopy procentowej 8,00% w stosunku rocznym w kwocie 578,87 zł oraz cofnął pozew

3) w zakresie odsetek maksymalnych za opóźnienie:

- od kwoty 265.390,85 zł za okres od 4.09.2018 r. do 27.12.2018 r.,
- od kwoty 4.141,48 zł za okres od 28.12.2018 r. do 30.12.2018 r.,
- od kwoty 5.088,75 zł za okres od 31.12.2018 r. do 15.01.2019 r.,
- od kwoty 5.553,31 zł za okres od dnia 16.01.2019 r. do dnia zapłaty.

W uzasadnieniu powód wskazał, że pozwana U. O. dokonała wpłat w kwocie 33.000 zł (przelew z 27.12.2018 r. i 28.12.2018 r.). Powód wyjaśnił, że zaliczył kwotę 1.987,80 zł na poczet kosztów egzekucji prowadzonej wobec U. O. i M. W. (1), która to kwota nie jest objęta żądaniem niniejszego powództwa, w szczególności: kwota 120 zł to koszt nadania tytułowi egzekucyjnemu klauzuli wykonalności, kwota 367,80 zł to zaliczka komornicza, a kwota 1.500 zł to zaliczka na wynagrodzenie biegłego za opis i oszacowanie nieruchomości.

Powód wniósł zatem o zasądzenie od pozwanej kwoty 259.837,54 zł wraz z odsetkami maksymalnymi za opóźnienie wynoszącymi dwukrotność wysokości odsetek ustawowych za opóźnienie w stosunku rocznym liczonymi:

- od kwoty 261.249,37 zł od 28 grudnia 2018 r. do 30 grudnia 2018 r.
- od kwoty 260.302,10 zł od 31 grudnia 2018 r. do dnia 15 stycznia 2019 r.
- od kwoty 259.837,54 zł od 16 stycznia 2019 r. do dnia zapłaty wraz z kosztami postępowania w tym kosztami zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

Na rozprawie 29 stycznia 2018 r. pełnomocnik pozwanej oświadczyła, że co do zasady pozwana nie sprzeciwia się ograniczeniu powództwa.

W kolejnym piśmie z 1 marca 2019 r. w związku z dokonaniem kolejnej wpłaty przez U. O. 27.02.2019 r. w kwocie 2.750 zł i 28.02.2019 r. w kwocie 250 zł, które powód zaliczył na poczet kosztów postępowania zasądzonych nakazem zapłaty wydanym w niniejszej sprawie, cofnął częściowo żądanie zasądzenia od pozwanej kosztów procesu w nin. sprawie tj. co do 3.000 zł i w związku z tym wniósł o zasądzenie od pozwanej M. O. na rzecz powoda kosztów postępowania w kwocie 11.230 zł oraz kosztów zastępstwa procesowego.

W piśmie z 14 marca 2019 r. pełnomocnik pozwanej zakwestionował w całości wskazany przez pełnomocnika powoda sposób zaliczenia wpłat pozwanej, na poczet zaległości wskazany w piśmie z 1 marca 2019 r. Pozwana wskazała, że powód zamierza zaliczyć wpłatę uiszczoną na poczet kosztów procesu, które nie istnieją. Podniosła, że należność z tytułu kosztów postępowania co do kwoty 10.775 zł została uiszczona w całości, a pełnomocnik powoda nie może tej kwoty rozliczać po raz drugi. Pozwana wniosła także o nieobciążanie jej kosztami procesu na podstawie art. 102 k.p.c. wskazując, że zawarła umowę jedynie na potrzeby osób trzecich, została wprowadzona w błąd co do spłaty rat kredytu, a nadto jest osobą starszą, z ciężką sytuacją finansową. Pozwana podniosła także, że pozbawiono ją możliwości złożenia wniosku o restrukturyzację, jak również powód nie wykazał przesłanek skutecznego doręczenia zastępczego w trybie awizo, a wykazał jedynie, że pisma z wezwaniem do zapłaty oraz wypowiedzeniem umowy zostały jej nadane i zwrócone do nadawcy, a brak jest na przesyłkach dwóch wymaganych przez przepisy prawa dat awizowania przesyłki. Pozwana podała, że nie miała możliwości odebrania korespondencji z Banku, gdyż doręczyciel nie umieszczał zawiadomień w skrzynce pocztowej. W konsekwencji czego, zdaniem pozwanej wypowiedzenie umowy kredytowej było bezskuteczne.

Na rozprawie 7 marca 2019 r. pełnomocnik pozwanej oświadczył, że nie kwestionuje sposobu zaliczenia poprzedniej wpłaty.

W piśmie z 25 marca 2019 r. w związku z dokonaniem wpłaty przez U. O. 21.03.2019 r. w kwocie 3.000 zł, którą powód zaliczył w kwocie 575 zł na poczet kosztów postępowania zasądzonych nakazem zapłaty oraz w kwocie 2.425 zł na poczet dochodzonych odsetek, powód - bez zrzeczenia się roszczenia, cofnął powództwo w zakresie żądania zasądzenia odsetek maksymalnych za opóźnienie wynoszących dwukrotność wysokości odsetek ustawowych za opóźnienie w stosunku rocznym:

- od dnia 28 grudnia 2018 r. do dnia 30 grudnia 2018 r. od salda kredytu w kwocie 261.249,37 zł według stopy procentowej 14,00% w stosunku rocznym w kwocie 300,62 zł,
- od dnia 31 grudnia 2018 r. do dnia 15 stycznia 2019 r. od salda kredytu w kwocie 260.302,10 zł według stopy procentowej 14,00% w stosunku rocznym w kwocie 1.597,47 zł,
- od dnia 16 stycznia 2019 r. do dnia 20 stycznia 2019 r. od salda kredytu w kwocie 259.837,54 zł według stopy procentowej 14,00% w stosunku rocznym w kwocie 498,31 zł

i część odsetek za dzień 21 stycznia 2019 r. od salda kredytu w kwocie 259.837,54 zł według stopy procentowej 14,00% w stosunku rocznym w kwocie 28,60 zł, a także cofnął częściowo tj. co do 575 zł żądanie w zakresie zasądzenia od pozwanej M. O. kosztów postępowania.

Pismem z 6 maja 2019 r. powód w związku z dokonaniem wpłat na poczet częściowej spłaty zadłużenia w łącznej kwocie 3.000 zł przez U. O. - bez zrzeczenia się roszczenia, cofnął powództwo w zakresie żądania zasądzenia odsetek maksymalnych za opóźnienie wynoszących dwukrotność wysokości odsetek ustawowych za opóźnienie w stosunku rocznym:

- za dzień 21.01.2019 r. od salda kredytu w kwocie 259.837,54 zł według stopy procentowej 14,00% w stosunku rocznym w wysokości 71,06 zł,
- za okres od 22.01.2019 r. do 19.02.2019 r. od salda kredytu w kwocie 259.837,54 zł według stopy procentowej 14,00% w stosunku rocznym w wysokości 2.890,25 zł,
- za dzień 20.02.2019 r. od salda kredytu w kwocie 259.837,54 zł według stopy procentowej 14,00% w stosunku rocznym w wysokości 38,69 zł.

Ostatecznie powód wniósł o zasądzenie od pozwanej kwoty 259.837,54 zł wraz z odsetkami maksymalnymi za opóźnienie wynoszącymi dwukrotność wysokości odsetek ustawowych za opóźnienie w stosunku rocznym liczonymi od kwoty 259.837,54 zł w sposób następujący: za dzień 20.02.2019 r. w zakresie kwoty 60,97 zł, za okres od 21.02.2019 r. do dnia zapłaty wraz z kosztami postępowania w kwocie 10.655 zł oraz kosztami zastępstwa procesowego wg norm przepisanych, tj. kwoty 10.800 zł oraz kosztów opłaty skarbowej od pełnomocnictwa.

W piśmie z 16 maja 2019 r. pełnomocnik pozwanej zakwestionował dokonany przez powoda sposób rozliczenia ostatniej wpłaty U. O. z 26 kwietnia 2019r. uznając, że wpłata 3.000 zł winna umniejszać należność główną, która pomimo systematycznych wpłat nie maleje.

Na rozprawie 21 maja 2019 r. pełnomocnicy stron podtrzymali swoje stanowiska. Pełnomocnik powoda oświadczył, że dwa pierwsze pisma ograniczające powództwo złożone były przed rozprawą, więc nie ma w tym przypadku potrzeby zrzeczenia się roszczenia, odnośnie pisma z 7 grudnia 2018 r. oraz z 23 stycznia 2019 r. to strona pozwana nie sprzeciwiła się cofnięciu. Powód natomiast zrzekł się roszczenia w zakresie w jakim cofnął powództwo w pismach z 1 marca, 25 marca i z 6 maja 2019 r.

Wyrokiem z dnia 18 czerwca 2019 r. Sąd Okręgowy w Poznaniu:

1) umorzył postępowanie co do żądania zapłaty odsetek maksymalnych za opóźnienie w wysokości dwukrotności odsetek ustawowych za opóźnienie:

- od kwoty 265.390,85 zł za okres od 11.09.2017 r. do 27.12.2018 r.,
- od kwoty 4.141,48 zł za okres od 28.12.2018 r. - 30.12.2018 r.,
- od kwoty 5.088,75 zł za okres od 31.12.2018 r. - 15.01.2019 r.,
- od kwoty 5.553,31 zł za okres od dnia 16.01.2019 r. do dnia zapłaty,
- od kwoty 261.249,37 zł za okres od dnia 28.12.2018 r. – 30.12.2018 r.,
- od kwoty 260.302,10 zł za okres od dnia 31.12.2018 r. – 15.01.2019 r.,
- od kwoty 259.387,54 zł za okres od dnia 16.01.2019 r. – 20.01.2019 r.,
- od kwoty 259.387,54 zł za dzień 21 stycznia 2019 r.,
- od kwoty 259.837,54 zł za okres od dnia 22.01.2019 r. do 19.02.2019 r.,
- od kwoty 259.837,54 zł częściowo za dzień 20.02.2019 r. tj. do kwoty 38,69 zł,

a nadto:

- co do kwoty 5.553,31 zł tytułem kapitału,
- co do kwoty 17.946,70 zł tytułem skapitalizowanych odsetek bieżących naliczonych:
- od dnia 4.01.2017 r. do 29.01.2017 r. od kwoty 266.275,84 zł wg stopy procentowej 8% w stosunku rocznym w kwocie 1.501,05 zł,
- od dnia 30.01.2017 r. do 27.02.2017 r. od kwoty 266.100,61 zł wg stopy procentowej 8% w stosunku rocznym w kwocie 1.691,38 zł,
- od dnia 28.02.2017 r. do 29.03.2017 r. od kwoty 265.807,54 zł wg stopy procentowej 8% w stosunku rocznym w kwocie 1.747,77 zł,
- od dnia 30.03.2017 r. do 29.04.2017r. od kwoty 265.570,87 zł wg stopy procentowej 8% w stosunku rocznym w kwocie 1.804,43 zł,
- od dnia 30.04.2017 r. do 29.05.2017 r. od kwoty 265.390,85 zł wg stopy procentowej 8% w stosunku rocznym w kwocie 1.745,03 zł,
- od dnia 30.05.2017 r. do 29.06.2017 r. od kwoty 265.151,44 zł wg stopy procentowej 8% w stosunku rocznym w kwocie 1.801,58 zł,
- od dnia 30.06.2017 r. do 29.07.2017 r. od kwoty 264.968,57 zł wg stopy procentowej 8% w stosunku rocznym w kwocie 1.742,26 zł,
- od dnia 30.07.2017 r. do 29.08.2017 r. od kwoty 264.726,38 zł wg stopy procentowej 8% w stosunku rocznym w kwocie 1.798,69 zł,
- od dnia 30.08.2017 r. do 29.09.2017 r. od kwoty 264.540,62 zł wg stopy procentowej 8% w stosunku rocznym w kwocie 1.797,43 zł,
- od dnia 30.09.2017 r. do 29.10.2017 r. od kwoty 264.353,60 zł wg stopy procentowej 8% w stosunku rocznym w kwocie 1.738,21 zł,

- od dnia 30.10.2017 r. do 8.11.2017 r. od kwoty 264.107,37 zł wg stopy procentowej 8% w stosunku rocznym w kwocie 578,87 zł,

2) zasądził od pozwanej M. O. na rzecz powoda kwotę 259.837,54 zł wraz z odsetkami maksymalnymi za opóźnienie w wysokości dwukrotności odsetek ustawowych za opóźnienie w stosunku rocznym od dnia 21 lutego 2019 r. do dnia zapłaty oraz odsetki maksymalne za opóźnienie w wysokości dwukrotności odsetek ustawowych za opóźnienie w stosunku rocznym za dzień 20 lutego 2019 r. w kwocie 60,97 zł, przy czym pozwana M. O. jest zobowiązana do zapłaty ww. kwoty solidarnie z pozwanymi U. O. oraz M. W. (1), zobowiązanymi wobec powoda na podstawie prawomocnego nakazu zapłaty, wydanego w postępowaniu upominawczym z dnia 20 grudnia 2017 r. wydanemu w sprawie o sygn. akt XVIII Nc 602/17,

3) zasądził od pozwanej M. O. na rzecz powoda kwotę 10.834 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego, przy czym w zakresie tych kosztów będzie zobowiązana do zapłaty kwoty 7.217 zł solidarnie z pozwanymi U. O. oraz M. W. (2), zobowiązanymi wobec powoda na podstawie prawomocnego nakazu zapłaty, wydanego w postępowaniu upominawczym z dnia 20 grudnia 2017 r. wydanemu w sprawie o sygn. akt XVIII Nc 602/17,

4) nie obciążył pozwanej kosztami sądowymi,

5) przyznał radcy prawnemu A. M. od Skarbu Państwa – Sądu Okręgowego w Poznaniu kwotę 13.284 zł brutto tytułem nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej pozwanej z urzędu.

Podstawą rozstrzygnięcia były następujące ustalenia i wnioski.

Pozwana M. O. jest matką U. O., której partnerem był M. W. (1). U. O. ma małoletnie dziecko z M. W. (1). M. O., U. O. i M. W. (1) postanowili wspólnie zaciągnąć kredyt.

W dniu 30 marca 2015 r. (...) Bank Spółdzielczy z siedzibą w P. zawarł z M. W. (1), U. O. i M. O. jako kredytobiorcami umowę kredytu konsumenckiego hipotecznego nr (...), na w kwotę 269.000 zł, na okres od 30 marca 2015 r. do 30 marca 2045 r. Kredyt został udzielony na cele konsumpcyjne.

Zgodnie z umową, kredytobiorcy ponoszą solidarną odpowiedzialność za wszystkie zobowiązania wynikające z przedmiotowej umowy.

Umowa kredytu przewidywała, że kredyt jest oprocentowany według zmiennej rocznej stopy oprocentowania kredytu, naliczanej od aktualnego salda zadłużenia kredytowego w wysokości odpowiadającej stopie redyskonta weksli NBP powiększonej o marżę neoBanku w wysokości 6,25 punktu procentowego w stosunku rocznym. W dniu zawarcia umowy roczna stopa oprocentowania kredytu wynosiła 8,00 % w stosunku rocznym (§ 6 umowy). Wskazano, że odsetki naliczane są w stosunku rocznym za faktyczną liczbę dni korzystania z kredytu, począwszy od dnia wpłaty Kredytu do dnia poprzedzającego dzień spłaty. Dla potrzeb naliczania odsetek przyjmuje się, że rok ma 365 dni, a miesiąc faktyczną liczbę dni. Strony ustaliły, że szczegółowe zasady zaliczania wpłat na spłatę Kredytu określa Regulamin.

W razie opóźnienia się Kredytobiorcy w spłacie Kredytu lub jego raty, określonej w harmonogramie spłaty, neoBank podejmować będzie niezwłocznie czynności windykacyjne oraz naliczać będzie od niespłaconej kwoty odsetki według rocznej stopy oprocentowania zadłużenia przeterminowanego. W umowie ustalono kolejność podejmowanych przez neoBank czynności windykacyjnych w ten sposób, że w pierwszej kolejności neoBank wzywa po raz pierwszy Kredytobiorcę do spłaty zaległości w terminie wskazanym w monicie - nie krótszym niż 7 dni - jeżeli Kredytobiorca nie zapłacił w terminie określonym w Umowie całości lub części raty, a opóźnienie w spłacie wynosi co najmniej 14 dni. Jeżeli Kredytobiorca po pierwszym monicie, nie zapłacił w terminie określonym w tym monicie zaległości z tytułu całości lub części raty, neoBank może wezwać ponownie Kredytobiorcę do spłaty zaległości w terminie określonym w wezwaniu do zapłaty - nie krótszym niż 7 dni - skierowanym do Kredytobiorcy pod rygorem wypowiedzenia umowy i postawienia kredytu wraz z odsetkami i kosztami w stan wymagalności. NeoBank może przed wysłaniem wezwania,

także telefonicznie wezwać do spłaty zaległości Kredytobiorcę. Jeżeli Kredytobiorca po upływie terminu do zapłaty, określonego w skierowanym przez neoBank wezwaniu do zapłaty, w dalszym ciągu zalega ze spłatą całości lub części raty, neoBank stosuje indywidualne podejście do Kredytobiorcy, uzależnione od wysokości kwot dokonanych spłat wymagalnej części Kredytu po wysłaniu monitu i wezwania do zapłaty, a także od dobrej woli Kredytobiorcy i jego chęci współpracy z neoBankiem, mającej doprowadzić do prawidłowej spłaty udzielonego Kredytu przy czym neoBank - jeżeli nie wypowie umowy - może podjąć dalsze czynności windykacyjne. NeoBank może wysłać kolejne wezwania do zapłaty - nie więcej jednak niż dwa razy w ciągu jednego miesiąca kalendarzowego, z których każde wezwanie może zostać wysłane nie wcześniej niż po bezskutecznym upływie terminu do spłaty zaległości oraz w każdym przypadku wysła te wezwania do wiadomości każdego z dłużników NeoBanku.

Jeżeli pomimo zastosowania indywidualnego podejścia wobec Kredytobiorcy, Kredyt nadal nie jest prawidłowo spłacany, NeoBank w każdym momencie uprawniony jest do wypowiedzenia umowy z wyłączeniem obowiązku ponownego wzywania Kredytobiorcy do spłaty zaległości oraz wezwania do zapłaty.

Jeżeli Kredytobiorca opóźnia się ze spłatą całości lub części raty, NeoBank może wypowiedzieć umowę, pod warunkiem uprzedniego wezwania do spłaty zaległości, a następnie wezwania do zapłaty pod rygorem wypowiedzenia umowy i postawienia kredytu wraz z odsetkami i kosztami w stan wymagalności.

W § 7 umowy wskazano, że roczna stopa oprocentowania zadłużenia przeterminowanego jest zmienna i odpowiada maksymalnej wysokości odsetek jakie można pobierać za opóźnienie zgodnie z Kodeksem cywilnym, która na dzień zawarcia umowy odpowiada czterokrotności wysokości stopy kredytu lombardowego NBP w stosunku rocznym, to jest odsetkom maksymalnym. W dniu zawarcia umowy roczna stopa oprocentowania zadłużenia przeterminowanego wynosi 10 % w stosunku rocznym. Przewidziano również, że odsetki od zadłużenia przeterminowanego są naliczane od dnia wymagalności całości lub części kredytu do dnia poprzedzającego spłatę. Odsetki od zadłużenia przeterminowanego są natychmiast wymagalne. Odsetki te pobierane są przez przyjęcie wpłaty lub dokonanie przelewu na rachunek kredytowy Kredytobiorcy.

NeoBank ma prawo wypowiedzieć umowę albo obniżyć kwotę kredytu w przypadku m.in. braku terminowej spłaty całości lub części raty. NeoBank wysła wypowiedzenie umowy listem poleconym za zwrotnym potwierdzeniem odbioru do kredytobiorcy, które powinno zawierać informacje o przyczynach wypowiedzenia umowy. Okres wypowiedzenia wynosi 30 dni i po upływie okresu wypowiedzenia umowy kredyt wraz z odsetkami i kosztami jest wymagalny oraz płatny bez dodatkowego wezwania. Po bezskutecznym, upływie terminu określonego w wypowiedzeniu umowy, neoBank przystępuje do egzekwowania swoich należności.

Aneks nr (...) z dnia 30 grudnia 2016r., do umowy kredytowej z 30 marca 2015 r. strony ustaliły, że powód udziela Kredytobiorcom na ich wniosek z 11 października 2016 r. kredytu konsumenckiego hipotecznego na cele konsumpcyjne na okres od 21 grudnia 2016 r. do 30 marca 2045 r. w kwocie 266.275,84 zł.

W § 6 ust. 1 umowy wskazano, że roczna stopa oprocentowania kredytu na dzień zawarcia aneksu wynosi 8% i jeżeli w następstwie zmiany wysokości stopy oprocentowania kredytu wysokość rocznej stopy oprocentowania kredytu byłaby wyższa niż maksymalna wysokość odsetek kapitałowych jaką strony mogą zastrzec zgodnie z przepisami prawa, zwanych odsetkami maksymalnymi, to wysokość rocznej stopy oprocentowania kredytu odpowiadać będzie wysokości odsetek maksymalnych. W dniu zawarcia aneksu wysokość odsetek maksymalnych wynosi 10%.

Nadto w § 9 ust. 6 strony ustaliły, że przed wypowiedzeniem umowy neoBank wzywa kredytobiorcę do dokonania spłaty zadłużenia przeterminowanego z tytułu kredytu w terminie 14 dni roboczych od doręczenia wezwania pod rygorem wypowiedzenia umowy. Jeżeli Bank wcześniej wezwał do spłaty zadłużenia, wezwanie nie może być skierowane wcześniej niż po bezskutecznym upływie terminu do spłaty zadłużenia przeterminowanego określonym w ostatnim wezwaniu do zapłaty. Jednocześnie w wezwaniu Bank informuje o możliwości złożenia, w terminie 14 dni roboczych od doręczenia wezwania wniosku o restrukturyzację zadłużenia z tytułu umowy. Brak spłaty zadłużenia i odrzucenie wniosku o restrukturyzację uprawniają bank do wypowiedzenia umowy. Nadto w trakcie czynności

windykacyjnych Bank może kontaktować się telefonicznie z kredytobiorcą w celu doprowadzenia do terminowej spłaty należności z tytułu kredytu.

Roczna stopa oprocentowania wymagalnej kwoty kapitału kredytu jest zmienna i odpowiada maksymalnej wysokości odsetek za opóźnienie jaką strony mogą zastrzec zgodnie z przepisami prawa.

Bank postawił kredyt do dyspozycji kredytobiorców środki w wysokości 246.152,77 zł - w formie gotówki w kasie neoBanku w wysokości 237 zł oraz w formie dwóch przelewów na rachunki o nr (...) (należący do B. i K. D.) - kwotę 243.352,64 zł oraz o nr (...) (należący do U. O.) - kwotę 2.563,13 zł, zgodnie z dyspozycją kredytobiorców z dnia 30 marca 2015 r., wypłacając środki na wskazane przez kredytobiorców konta.

Nadto Bank postawił kredyt do dyspozycji kredytobiorców – środki w wysokości 22.847,23 zł - w formie gotówki, w kasie neoBanku w wysokości 272 zł oraz w formie przelewu kwoty 22.575,23 zł na rachunek o nr (...) należący do Komornika Sądowego w P..

W 2017 r. kredytobiorcy zaprzestali regularnej spłaty kredytu.

Pismami z 15 lutego 2017 r. nadanymi w tym samym dniu do każdego z pozwanych z osobna, powód poinformował, że powstały zaległości w spłacie raty kredytu, które na dzień 15 lutego 2017 r. wyniosły 516,68 zł, domagając się uregulowania należności do 22 lutego 2017 r.

Pismami z 15 marca 2017 r. nadanymi w tym samym dniu do każdego z pozwanych z osobna powód poinformował, że powstały zaległości w spłacie raty kredytu, które na dzień 15 marca 2017 r. wyniosły 1.535,85 zł, domagając się uregulowania należności do 22 lutego 2017 r.

Pismami z 18 kwietnia 2017 r. nadanymi w tym samym dniu do każdego z pozwanych z osobna powód poinformował, że powstały zaległości w spłacie raty kredytu, które na dzień 18 kwietnia 2017 r. wyniosły 1005,51 zł, domagając się uregulowania należności do 25 kwietnia 2017 r.

Pismami z 4 maja 2017 r. nadanymi w tym samym dniu do każdego z pozwanych z osobna, powód poinformował, że powstały zaległości w spłacie raty kredytu, które na dzień 4 maja 2017 r. wyniosły 3.422,09 zł, domagając się uregulowania należności w terminie 7 dni.

Pismami z 12 czerwca 2017 r., nadanymi 13 czerwca 2017 r. do każdego z pozwanych z osobna powód poinformował, że powstały zaległości w spłacie raty kredytu, które na dzień 12 czerwca 2017 r. wyniosły 3.429,09 zł, domagając się uregulowania należności w terminie 7 dni.

Wszystkie ww. pisma zostały zwrócone do nadawcy wobec niepodjęcia ich w terminie przez pozwaną po upływie 14 dni do ich odbioru.

Ostatecznym wezwaniem do zapłaty z 2 sierpnia 2017 r. powód wezwał pozwanych do uregulowania zaległości w związku z nieterminową spłatą kredytu, które wynoszą 7.246,19 zł w terminie 14 dni roboczych. Jednocześnie Bank poinformował pozwanych o przysługującym im prawie do złożenia wniosku o restrukturyzację zadłużenia w terminie 14 dni roboczych od otrzymania wezwania. Ww. pismo zostało nadane 3 sierpnia 2017 r. do każdego z pozwanych z osobna.

Pismo zostało zwrócone do nadawcy wobec niepodjęcia ich w terminie przez pozwaną po upływie 14 dni do jego odbioru.

Pismem z 18 września 2017 r., nadanym do każdego z pozwanych z osobna 19 września 2017 r., powód wypowiedział bezwarunkowo umowę kredytu z dnia 30 marca 2015 r. z zachowaniem 30-dniowego terminu wypowiedzenia. Jednocześnie powód wskazał, że w ostatecznym wezwaniu do zapłaty poinformował pozwanych o możliwości złożenia wniosku o restrukturyzację.

Pismo zostało zwrócone do nadawcy wobec niepodjęcia ich w terminie przez pozwaną po upływie 14 dni do jego odbioru.

Powód podejmował również próby telefonicznego kontaktu z pozwaną.

Pozwana M. O. co do zasady odbiera pisma do niej skierowane, a awizowane przez pocztę.

Pozwana mieszka ze starszą córką, która jednak od kilku lat przebywa zagranicą. W 2017 r. pozwana M. O. często przebywała u młodszej córki U. O. pomagając jej w opiece nad dzieckiem. Okresy tych pobytów wynosiły od 1 - 1,5 tygodnia.

M. O. jest na emeryturze, która wynosi 2.021 zł. Płaci opłaty za mieszkanie w wysokości 714 zł oraz ok. 140 - 160 zł za energię elektryczną. Bierze leki na reumatoidalne zmiany w stawach oraz na wątrobę, na co wydaje kilkaset złotych miesięcznie.

Pozwana była właścicielem nieruchomości lokalowej, w której mieszka. Około 2015 r. pozwana M. O. zawarła ze starszą córką umowę dożywocia tego mieszkania, przenosząc na nią własność lokalu. W akcie notarialnym wskazano wartość lokalu 260.000 zł.

21 listopada 2017 r. powód wystawił wyciąg z ksiąg bankowych nr (...) z tytułu umowy kredytu nr (...), na kwotę wymagalnego zadłużenia 284.582,13 zł obejmującą: niespłacony kapitał – 265.390,85 zł, odsetki umowne w łącznej kwocie 19.191,28 zł w tym: kwota odsetek bieżących wynosząca: 17.946,70 zł, naliczona za okres:

- od dnia 04-01-2017 r. do dnia 29-01-2017 r. od salda kredytu w kwocie 266.275,84 zł według stopy procentowej 8,00% w stosunku rocznym w kwocie 1.501,05 zł,
- od dnia 30-01-2017 r. do dnia 27-02-2017 r. od salda kredytu w kwocie 266.100,61 zł według stopy procentowej 8,00% w stosunku rocznym w kwocie 1.691,38 zł,
- od dnia 28-02-2017 r. do dnia 29-03-2017 r. od salda kredytu w kwocie 265.807,54 zł według stopy procentowej 8,00% w stosunku rocznym w kwocie 1.747,77 zł,
- od dnia 30-03-2017 r. do dnia 29-04-2017 r. od salda kredytu w kwocie 265.570,87 zł według stopy procentowej 8,00% w stosunku rocznym w kwocie 1.804,43 zł,
- od dnia 30-04-2017 r. do dnia 29-05-2017 r. od salda kredytu w kwocie 265.390,85 zł według stopy procentowej 8,00% w stosunku rocznym w kwocie 1.745,03 zł,
- od dnia 30-05-2017 r. do dnia 29-06-2017 r. od salda kredytu w kwocie 265.151,44 zł według stopy procentowej 8,00% w stosunku rocznym w kwocie 1.801,58 zł,
- od dnia 30-06-2017 r. do dnia 29-07-2017 r. od salda kredytu w kwocie 264.968,57 zł według stopy procentowej 8,00% w stosunku rocznym w kwocie 1.742,26 zł,
- od dnia 30-07-2017 r. do dnia 29-08-2017 r. od salda kredytu w kwocie 264.726,38 zł według stopy procentowej 8,00% w stosunku rocznym w kwocie 1.798,69 zł,
- od dnia 30-08-2017 r. do dnia 29-09-2017 r. od salda kredytu w kwocie 264.540,62 zł według stopy procentowej 8,00% w stosunku rocznym w kwocie 1.797,43 zł,
- od dnia 30-09-2017 r. do dnia 29-10-2017 r. od salda kredytu w kwocie 264.353,60 zł według stopy procentowej 8,00% w stosunku rocznym w kwocie 1.738,21 zł,

- od dnia 30-10-2017 r. do dnia 08-11-2017 r. od salda kredytu w kwocie 264.107,37 zł według stopy procentowej 8,00% w stosunku rocznym w kwocie 578,87 zł,

kwota odsetek od zadłużenia przeterminowanego wynosząca: 1.244,58 zł, naliczona za okres:

- od dnia 11-09-2017 r. do dnia 29-09-2017 r. od salda kredytu w kwocie 850,23 zł według stopy procentowej 14,00% w stosunku rocznym w kwocie 6,20 zł,
- od dnia 30-09-2017 r. do dnia 29-10-2017 r. od salda kredytu w kwocie 1.037,25 zł według stopy procentowej 14,00% w stosunku rocznym w kwocie 11,93 zł,
- od dnia 30-10-2017 r. do dnia 08-11-2017 r. od salda kredytu w kwocie 1.283,48 zł według stopy procentowej 14,00% w stosunku rocznym w kwocie 4,92 zł,
- od dnia 09-11-2017 r. do dnia 20-11-2017 r. od salda kredytu w kwocie 265.390,85 zł według stopy procentowej 14,00% w stosunku rocznym w kwocie 1.221,53 zł.

W dniu 20 lutego 2018 r. do powoda wpłynęło pismo U. O. i M. O. z prośbą o możliwość spłaty zadłużenia i deklaracją miesięcznej spłaty zadłużenia po 3.000 zł do 20-tego każdego miesiąca oraz uregulowanie zadłużenia do końca kwietnia.

W odpowiedzi na powyższe Bank poinformował pozwane, że rozważy propozycję dobrowolnych wpłat pod warunkiem dokonania częściowej spłaty wymagalnego zobowiązania w kwocie minimum 24.000 zł do 30 marca 2018 r.

W kolejnych pismach pozwane zwróciły się o dalsze umożliwienie dobrowolnych spłat kredytu oraz wyjaśnienie z jakiego tytułu wynika wymagalna wpłata w kwocie 24.000 zł

Kolejnymi pismami U. O. zwracała się do powoda z prośbą o dalsze umożliwienie spłat kredytu, jak również o rozłożenie na raty należności z nakazu zapłaty. Powód odmówił.

Po wystawieniu wyciągu z ksiąg bankowych nr (...), U. O. oraz M. O. dokonały następujących wpłat:

- -11.12.2017 r. – 700 zł,
- 10.01.2018 r. – 1.000 zł,
- 19.02.2018 r. – 1.000 zł,
- 20.02.2018 r. – 2.000 zł,
- 9.03.2018 r. – 2.200 zł,
- 20.03.2018 r. – 800 zł,
- 17.04.2018 r. – 200 zł,
- 18.04.2018 r. – 2.500 zł,
- 20.04.2018 r. – 300 zł,
- 18.05.2018 r. – 3.000 zł,
- 9.07.2018 r. – 6.000 zł, łącznie 19.700 zł.

Wpłaty te powód zaksięgował na poczet odsetek maksymalnych za opóźnienie, naliczonych zgodnie z umową, od zaległego kapitału, za okres 11.09.2017 r. do 20.05.2018 r. oraz częściowo za dzień 21.05.2018 r. tj. w kwocie 30,74 zł.

- 27.08.2018 r. – 3.000 zł,

- 27.09.2018 r.- 3.000 zł,

- 29.10.2018 r. – 2.000 zł, łącznie 8.000 zł.

Wpłaty te powód zaksięgował na poczet odsetek maksymalnych za opóźnienie naliczonych za okres 21.05.2018 r. do 6.08.2018 r. oraz w części za 7.08.2018 r. tj. w kwocie 90,84 zł.

- 27.11.2018 – 2800 zł.

Wpłatę tę powód zaliczył na poczet odsetek maksymalnych za opóźnienie naliczonych za okres od 7.08. 2018r. do 3.09. 2018 r. oraz w części w zakresie odsetek za dzień 4.09. 2018 r. tj. w kwocie 40,62 zł.

- 24.12.2018 r. – Komornik przelał na rzecz wierzyciela 946,37 zł,

- 27.12.2018 r. – 3.000 zł,

- 28.12.2018 r. - Komornik przelał na rzecz wierzyciela 295,28 zł,

- 28.12.2018 r. – 30.000 zł,

- 31.12.2018 r. - Komornik przelał na rzecz wierzyciela 947,27 zł,

- 16.01.2018 r. - Komornik przelał na rzecz wierzyciela 1.964,56 zł.

Ww. wpłaty od komornika wyniosły 4.153,48 zł, a od U. O. 33.000 zł. Kwotę 1.987,80 zł powód zaliczył na poczet kosztów egzekucji prowadzonej wobec U. O. i M. W. (1) (Km 1160/18), a która to kwota nie jest objęta żądaniem niniejszego powództwa, w szczególności (120 zł to koszt nadania tytułowi egzekucyjnemu klauzuli wykonalności, kwota 367,80 zł zaliczka komornicza, a kwota 1.500 zł to zaliczka na wynagrodzenie biegłego za opis i oszacowanie nieruchomości).

Pozostałą część wpłat powód zaliczył w następujący sposób:

1) kwotę 5.553,31 zł na poczet części kapitału kredytu dochodzonego w niniejszej sprawie,

2) kwotę 17.946,70 zł na poczet skapitalizowanych odsetek bieżących naliczonych za okres:

- od dnia 04-01-2017 r. do dnia 29-01-2017 r. od salda kredytu w kwocie 266.275,84 zł według stopy procentowej 8,00% w stosunku rocznym w kwocie 1.501,05 zł,
- od dnia 30-01-2017 r. do dnia 27-02-2017 r. od salda kredytu w kwocie 266.100,61 zł według stopy procentowej 8,00% w stosunku rocznym w kwocie 1.691,38 zł,
- od dnia 28-02-2017 r. do dnia 29-03-2017 r. od salda kredytu w kwocie 265.807,54 zł według stopy procentowej 8,00% w stosunku rocznym w kwocie 1.747,77 zł,
- od dnia 30-03-2017 r. do dnia 29-04-2017 r. od salda kredytu w kwocie 265.570,87 zł według stopy procentowej 8,00% w stosunku rocznym w kwocie 1.804,43 zł,
- od dnia 30-04-2017 r. do dnia 29-05-2017 r. od salda kredytu w kwocie 265.390,85 zł według stopy procentowej 8,00% w stosunku rocznym w kwocie 1.745,03 zł,

- od dnia 30-05-2017 r. do dnia 29-06-2017 r. od salda kredytu w kwocie 265.151,44 zł według stopy procentowej 8,00% w stosunku rocznym w kwocie 1.801,58 zł,
- od dnia 30-06-2017 r. do dnia 29-07-2017 r. od salda kredytu w kwocie 264.968,57 zł według stopy procentowej 8,00% w stosunku rocznym w kwocie 1.742,26 zł,
- od dnia 30-07-2017 r. do dnia 29-08-2017 r. od salda kredytu w kwocie 264.726,38 zł według stopy procentowej 8,00% w stosunku rocznym w kwocie 1.798,69 zł,
- od dnia 30-08-2017 r. do dnia 29-09-2017 r. od salda kredytu w kwocie 264.540,62 zł według stopy procentowej 8,00% w stosunku rocznym w kwocie 1.797,43 zł,
- od dnia 30-09-2017 r. do dnia 29-10-2017 r. od salda kredytu w kwocie 264.353,60 zł według stopy procentowej 8,00% w stosunku rocznym w kwocie 1.738,21 zł,
- od dnia 30-10-2017 r. do dnia 08-11-2017 r. od salda kredytu w kwocie 264.107,37 zł, a nadto na poczet

3) odsetek maksymalnych za opóźnienie (łącznie 11.665,67 zł):

- od kwoty 265.390,85 zł za okres od 4.09.2018 r. do 27.12.2018 r.,
- od kwoty 4.141,48 zł za okres od 28.12.2018 r. do 30.12.2018 r.,
- od kwoty 5.088,75 zł za okres od 31.12.2018 r. do 15.01.2019 r.,
- od kwoty 5.553,31 zł za okres od dnia 16.01.2019 r. do dnia zapłaty.

Od pozwanej U. O. wpłynęły również kwoty:

- 27.02.2019 r. – 2.750 zł – kwoty zaliczone na koszty postępowania nakazowego od U. O. i M. W. (1) w niniejszej sprawie,
- 28.02.2019 r.- 250 zł – kwoty zaliczone na koszty postępowania nakazowego od U. O. i M. W. (1) w niniejszej sprawie.
- 21.03.2019 r. – 3.000 zł –zaliczone w kwocie 575 zł na koszty postępowania nakazowego od U. O. i M. W. (1) w niniejszej sprawie.

Pozostała natomiast 2.425 zł została zaliczona przez powoda na dochodzone odsetki maksymalne za opóźnienie:

- od dnia 28 grudnia 2018 r. do dnia 30 grudnia 2018 r. od salda kredytu w kwocie 261.249,37 zł (początkowy kapitał 265.390,85 zł – 4.141,48 zł) według stopy procentowej 14,00% w stosunku rocznym w kwocie 300,62 zł,
- od dnia 31 grudnia 2018 r. do dnia 15 stycznia 2019 r. od salda kredytu w kwocie 260.302,10 zł (261.249,37 zł – 947,27 zł) według stopy procentowej 14,00% w stosunku rocznym w kwocie 1.597,47 zł,
- od dnia 16 stycznia 2019 r. do dnia 20 stycznia 2019 r. od salda kredytu w kwocie 259.837,54 zł (260.302,10 zł – 453,46 zł) według stopy procentowej 14,00% w stosunku rocznym w kwocie 498,31 zł oraz

- część odsetek za dzień 21 stycznia 2019 r. od salda kredytu w kwocie 259.837,54 zł.

Następna wpłata U. O. 3.000 zł dokonana 26.04.2019 r. została zaliczona na poczet odsetek - odsetek maksymalnych za opóźnienie:

- za dzień 21.01.2019 r. od salda kredytu w kwocie 259.837,54 zł według stopy procentowej 14,00% w stosunku rocznym w wysokości 71,06 zł,
- za okres od 22.01.2019 r. do 19.02.2019 r. od salda kredytu w kwocie 259.837,54 zł według stopy procentowej 14,00% w stosunku rocznym w wysokości 2.890,25 zł,
- za dzień 20.02.2019 r. od salda kredytu w kwocie 259.837,54 zł według stopy procentowej 14,00% w stosunku rocznym do kwoty 38,69 zł.

W związku z egzekucją prowadzoną przeciwko U. O. i M. W. (1), Komornik Sądowy przy Sądzie Rejonowym (...) W. F. (sygn. akt Km 1160/18) dokonał wpłat w kwocie 4.153,48 zł (przelew z 24.12.2018 r., z 28.12.2018 r., z 31.12.2018 r. i z 16.01.2019 r.).

Pismem, które wpłynęło do pozwanego 24 grudnia 2018 r. U. O. zwróciła się z prośbą o wstrzymanie dalszych działań windykacyjnych deklarująca wpłatę kwoty 30.000 zł do 4 stycznia 2019 r.

W związku z kolejnymi wpłatami pozwanych dokonywanych w toku procesu, powód wystawiał kolejne wyciągi z ksiąg bankowych.

Pismem z 17 stycznia 2019 r. U. O. zwróciła się do powoda o zwrot alimentów w kwocie 850 zł pobranych z jej konta przez Komornika.

W ocenie Sądu Okręgowego, w świetle dokonanych ustaleń faktycznych, powództwo okazało się w całości zasadne. Przedłożone przez powoda dokumenty w postaci umowy o kredyt wraz z aneksem, harmonogram spłat kredytu, pisma z wezwaniami do zapłaty wraz z oświadczeniem o wypowiedzeniu umowy, wyciągi z ksiąg bankowych, potwierdzenia przelewów, jak również wydruki z systemu pocztowego śledzenia przesyłek wskazują, że roszczenie powoda zostało uzasadnione co do zasady.

Sąd nie miał wątpliwości, że strony w dniu 30 marca 2015 r. zawarły umowę kredytu. Zgodnie z treścią przepisu art. 69 ust. 1 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Prawo bankowe przez umowę kredytu bank zobowiązuje się oddać do dyspozycji kredytobiorcy na czas oznaczony w umowie kwotę środków pieniężnych z przeznaczeniem na ustalony cel, a kredytobiorca zobowiązuje się do korzystania z niej na warunkach określonych w umowie, zwrotu kwoty wykorzystanego kredytu wraz z odsetkami w oznaczonych terminach spłaty oraz zapłaty prowizji od udzielonego kredytu. Jak stanowi art. 78a prawa bankowego, przepisy ustawy stosuje się do umów kredytu i pożyczki pieniężnej, zawieranych przez bank zgodnie z przepisami ustawy z dnia 12 maja 2011 r. o kredycie konsumenckim, w zakresie nieuregulowanym w tej ustawie. Zgodnie z przepisem art. 69 ust. 2 pkt 10 Prawa Bankowego umowa kredytu powinna być zawarta na piśmie i określać w szczególności warunki dokonywania zmian i rozwiązania umowy.

Kredytobiorcy przez pewien czas spłacali raty kredytu, a następnie zaprzestali wywiązywać się z warunków umowy z 30 marca 2015 r. doprowadzając do powstania zaległości. Już po wytoczeniu powództwa w sprawie, M. O. i U. O. sukcesywnie wpłacały powodowi różne kwoty na poczet zadłużenia. Nadto, pewne niewysokie kwoty zostały wyegzekwowane od dłużników w toku egzekucji komorniczej. Pozwana M. O. dokonując wpłat rat kredytu złożyła tym samym powodowi oświadczenie wiedzy przyznając fakt, że jest dłużnikiem przedmiotowej umowy. Takie zachowanie pozwanej to tzw. niewłaściwe uznanie długu, które nie jest czynnością prawną, a jedynie przyznaniem obowiązku świadczenia wynikającego z innego źródła tj. w niniejszej sprawie z umowy kredytowej (por. orzeczenie SN z dnia 7 grudnia 1957 r. w sprawie I CR 659/56, OSNCK 1958, nr 3, poz. 84).

Niemniej jednak strona pozwana, pomimo późniejszych wpłat w toku procesu, wcześniej przez długi okres czasu zaprzestała w ogóle spłacać należności na rzecz powoda. W myśl art. 75 c ust. 1 -3 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Prawo bankowe, jeżeli kredytobiorca opóźnia się ze spłatą zobowiązania z tytułu udzielonego kredytu, bank wzywa go do dokonania spłaty, wyznaczając termin nie krótszy niż 14 dni roboczych. W wezwaniu tym bank informuje kredytobiorcę o możliwości złożenia, w terminie 14 dni roboczych od dnia otrzymania wezwania,

wniosku o restrukturyzację zadłużenia, a Bank powinien, na wniosek kredytobiorcy, umożliwić restrukturyzację zadłużenia poprzez zmianę określonych w umowie warunków lub terminów spłaty kredytu, jeżeli jest uzasadniona dokonana przez bank oceną sytuacji finansowej i gospodarczej kredytobiorcy. Także w aneksie z 30 grudnia 2016 r. do przedmiotowej umowy kredytu strony zastrzegły, że w przypadku, jeżeli kredytobiorca opóźnia się ze spłatą zobowiązania z tytułu udzielonej pożyczki, bank wzywa go do dokonania spłaty zaległości w terminie 14 dni roboczych od daty otrzymania wezwania; jeżeli należności nie zostaną uregulowane w całości w wyznaczonym terminie, jak również w sytuacji, w której złożony przez kredytobiorcę wniosek o restrukturyzację zadłużenia zostanie odrzucony, bank ma prawo wypowiedzieć umowę kredytu.

Mając na względzie treść art. 75c Prawa bankowego oraz aneksu do umowy kredytowej wskazać należy, że powód po zaprzestaniu spłacania przez pozwanych rat kredytu, dochował warunków przewidzianych zarówno w przepisach powszechnie obowiązujących, jak i w umowie łączącej strony, w szczególności skutecznie wezwał wszystkich pozwanych, w tym M. O., w terminie 14 dni do spłaty zaległości i jednocześnie poinformował ich jako kredytobiorców o możliwości złożenia wniosku o restrukturyzację. Jednocześnie kredytobiorcy zostali poinformowani o skutkach nieskorzystania z tego uprawnienia oraz nieuregulowania zadłużenia. Wcześniej natomiast wzywał kilkakrotnie pozwanych do zapłaty w różnych terminach w tym 7 - dniowym.

Pozwana M. O. w sprzeciwie od nakazu podniosła zarzut braku skutecznego doręczenia jej wezwania do zapłaty oraz oświadczenia o wypowiedzeniu umowy powołując się na przepisy o doręczeniach pism sądowych uregulowane w kodeksie postępowania cywilnego w tym na sposób doręczenia poprzez tzw. doręczenie zastępcze – przez awizo.

Wobec ww. zarzutu należało się do niego ustosunkować w pierwszej kolejności, gdyż od skuteczności doręczenia pozwanej pism z wezwaniem do zapłaty, jak również wypowiedzeniem umowy zależało to, czy roszczenie powoda stało się względem niej wymagalne.

Wskazać przede wszystkim należy, że do doręczenia przesyłek pochodzących od banku nie znajdują zastosowania przepisy dotyczące doręczeń przesyłek sądowych przewidziane w art. 131 k.p.c. i następne. Sąd dokonał badania, czy nie doszło do naruszenia przez bank ogólnych zasad składania oświadczeń woli pozwanej na podstawie art. 61 k.c., zgodnie z którego treścią oświadczenie woli winno być złożone drugiej stronie w taki sposób, aby mogła się zapoznać z jego treścią. Podkreślenia wymaga, że w wyżej wskazanym przepisie ustawodawca przyjął kwalifikowaną teorię doręczenia, odnoszącą się do konieczności ustalenia możliwości zapoznania się przez adresata z oświadczeniem. Nie ma zatem znaczenia, czy adresat pisma podjął działania w tym kierunku i czy uzyskał wiedzę dotyczącą treści oświadczenia (por. wyrok SN z dnia 20 maja 2015r. I CSK 547/14, LEX nr 1767493). Prawidłowe skierowanie oświadczenia polega na wysłaniu go na adres zamieszkania osoby fizycznej, a niemożność doręczenia pod którymkolwiek z adresów, pod którym według wszelkiego prawdopodobieństwa powinien być możliwy kontakt z adresatem, obciąża tego ostatniego (por. wyrok SA w Warszawie z dnia 10 lutego 2014r. I ACa 1481/13LEX nr 1439302, LEX nr 1439302). Realna możliwość zapoznania się adresata oświadczenia woli z jego treścią zachodzi również wówczas, gdy z własnej woli nie podejmuje on przesyłki pocztowej zawierającej to oświadczenie (por. wyroki Sądu Najwyższego z dnia 11 grudnia 1996r., I PKN 36/96, OSNAPiUS 1997 Nr 14, poz. 251; wyrok z dnia 13 grudnia 1996r., I PKN 41/96, OSNAPiUS 1997 Nr 13, poz. 268 oraz wyrok z dnia 23 stycznia 1998r., I PKN 501/97, OSNAPiUS 1999 Nr 1, poz. 15; z dnia 20 stycznia 2004r., II CK 358/02, niepubl.; z dnia 17 czerwca 2009r., IV CSK 53/09, niepubl.).

Tymczasem zgodnie z § 24 ust.1 pkt. 1 regulaminu świadczenia usług powszechnych stanowiącego załącznik Nr 2 do uchwały Nr 190/2018 Zarządu Poczty Polskiej S.A. z dnia 23 października 2018 r. dostępnego we wszystkich placówkach pocztowych Poczty Polskiej S.A. i na stronie internetowej (...) określającego warunki świadczenia usług powszechnych przez Poczta Polska S.A. w przypadku stwierdzenia nieobecności adresata przesyłki rejestrowanej doręczający: pozostawia w skrzynce oddawczej adresata zawiadomienie o próbie jej doręczenia wraz z informacją o terminie odbioru i adresie placówki oddawczej, w której przesyłka jest przechowywana. Natomiast zgodnie z § 26 ust. 1 i ust. 2 w przypadku niezgłoszenia się adresata po odbiór przesyłki rejestrowanej, następnego dnia po upływie 7 – dniowego terminu odbioru wskazanego w pierwszym zawiadomieniu, powtórnie zawiadamia się adresata o możliwości odbioru przesyłki, pozostawiając w skrzynce oddawczej adresata, zawiadomienie o terminie odbioru i

adresie placówki oddawczej, w której przesyłka jest przechowywana. W przypadku, gdy adresat lub inna uprawniona osoba nie zgłosi się po odbiór przesyłki rejestrowanej w terminie 14 dni, licząc od dnia następnego po pozostawieniu pierwszego zawiadomienia, następuje zwrot przesyłki do nadawcy.

Zdaniem Sądu, z analizy adnotacji poczynionych na przesyłkach adresowanych do pozwanej, zawierających wezwanie do zapłaty oraz pismo z oświadczeniem o wypowiedzeniu umowy kredytowej wynika, że od daty pierwszego awiza do zwrotu pism do nadawcy tj. powoda upłynęło 14 dni. Za każdym razem zatem termin 14 - dniowy został zachowany. W przypadku pisma z wypowiedzeniem umowy od czasu pierwszego awiza 22.0.9.2017 r. do zwrotu pisma nadawcy 6.10.2017 r. – upłynęło 14 dni, także w przypadku wezwania z 12.06.2017 r. – od pierwszego awiza – 19.06.2017 r. do zwrotu 4.07.2017 r. także upłynęło 14 dni. Podobnie w przypadku pisma z 2.08.2017 r. od momentu pierwszego awiza – 7.08.2017 r. do zwrotu pisma 22.08.2017 r. także upłynął termin 14- dniowy. Dodatkowo fakt, że powód podejmował próby skutecznego doręczenia pozwanej pism został potwierdzony w raportach śledzenia przesyłek załączonych do akt sprawy. Nadto wskazać należy, że w trakcie przesłuchania przed Sądem, pozwana wyraźnie przyznała, że otrzymała któreś z pism adresowanych do niej przez powoda, jednakże nie potrafiła wskazać które to było pismo. Przede wszystkim jednak z zeznań pozwanej wynikało, że miała ona możliwość odbierania przesyłek kierowanych do niej przez bank. Okoliczności przeciwnej pozwana nie wykazała (art. 6 k.c. w zw. z art. 232 k.p.c.).

W orzecznictwie wskazuje się, że negatywne konsekwencje niemożności skomunikowania się z osobą w miejscach, w których kontakt ten według wszelkiego prawdopodobieństwa powinien być możliwy, obciążają tę osobę, gdyż powinna zadbać o zapewnienie możliwości porozumiewania się z nią, np. za pośrednictwem wskazanych przez nią osób (por. wyrok SA w Łodzi z dnia 21 października 2015r. I ACa 513/15, LEX nr 1927563). Zatem, w ocenie Sądu, konsekwencje niemożności skutecznego doręczenia pozwanej pisma o wypowiedzeniu umowy obciążają pozwaną i winna ona była przedstawić przeciwdowód na okoliczność, że faktycznie przesyłki tej nie miała możliwości odebrać z przyczyn od niej niezależnych. Pozwana nie przedłożyła również pisemnej reklamacji, w której wskazałaby, że działania poczty w szczególności tryb awizowania przesyłek jej zdaniem był nieprawidłowy, ani też żadnego innego przeciwdowodu, że działania powoda dotyczące doręczeń przesyłek bankowych pozwanej były nieprawidłowe. Okoliczności dotyczące doręczenia oświadczenia prowadzą do konkluzji, że wyłącznie z przyczyn leżących po stronie pozwanej do faktycznego (do rąk własnych) doręczenia nie doszło, co należy uznać jako zaniechanie odbioru przesyłki. Powyższe nie podważa ogólnej systemowej zasady, zgodnie z którą oświadczenie woli jest złożone jego adresatowi wówczas, gdy miał on możliwość zapoznania się z jego treścią (art. 61 k.c.) (por. wyrok SN z dnia 14 grudnia 2012r. I CSK 350/12, LEX nr 1294220). Strona powodowa przedstawiła dowód dwukrotnego kierowania do pozwanej awiz, co wprawdzie nie jest równoznaczne z rzeczywistym odbiorem przez adresata, ale jest wystarczające do uznania, że pozwana miała możliwość odbioru korespondencji i zapoznania się z treścią oświadczenia woli o wypowiedzeniu umowy złożonego przez powoda.

Z poczynionych ustaleń faktycznych wynika bowiem, że strona powodowa czyniła starania celem doręczenia pozwanej wypowiedzenia umowy kierując swoje oświadczenie o wypowiedzeniu umowy. Powodowi w jego działaniu nie można zarzucić sprzeczności z dobrymi obyczajami. Podejmował on również starania celem uzyskania zaspokojenia swojej należności od pozwanej, proponując możliwość restrukturyzacji jej należności, kilkakrotnie wzywał do zapłaty. Działania powoda jako profesjonalisty świadczą, że w stosunku z pozwaną wykazał się dobrą wolą. Przyjęcie odmiennej interpretacji, polegającej na uznaniu skuteczności doręczenia przesyłki dłużnikowi jedynie w sytuacji, kiedy faktycznie osobiście odbierze kierowaną do niego korespondencję, stworzyłoby dłużnikowi praktycznie nieograniczone możliwości unikania odpowiedzialności i przekreślałby w wielu wypadkach możliwość wypowiedzenia umowy, jeżeli dłużnik by tego nie chciał. Wystarczyłoby bowiem, aby dłużnik nie odebrał przesyłki z wypowiedzeniem umowy, a faktem powszechnie wiadomym jest, że dzieje się tak nader często, a wierzyciel nie mógłby skutecznie podjąć działań zmierzających do zaspokojenia swoich roszczeń. Sytuacja taka byłaby nieakceptowalna.

Zdaniem Sądu, zatem nie zasługiwał na uwzględnienie zasadniczy zarzut pozwanej dotyczący braku wymagalności roszczenia dochodzonego pozwem wobec nieskuteczności dokonanego wypowiedzenia umowy kredytu.

Pozwana nie skorzystała z możliwości złożenia wniosku o restrukturyzację, jak również nie spłacili całości zaległych należności, poza kwotami wpłacanymi w toku niniejszego postępowania. Zgodnie z treścią art. 75 ustawy Prawo bankowe, w przypadku niedotrzymania przez kredytobiorcę warunków udzielenia kredytu albo w razie utraty przez kredytobiorcę zdolności kredytowej bank może obniżyć kwotę przyznanego kredytu albo wypowiedzieć umowę kredytu. Termin wypowiedzenia, o ile strony nie określą w umowie dłuższego terminu, wynosi 30 dni, a w razie zagrożenia upadłością kredytobiorcy - 7 dni. Również w treści umowy strony uregulowały kwestię wypowiedzenia umowy kredytowej, która przewidywała, że umowa rozwiązuje się z zachowaniem 30-dniowego terminu wypowiedzenia.

Wobec spełnienia wskazanych w przepisie art. 75 Prawa bankowego oraz § 9 ust. 1 i 2 przedmiotowej umowy, warunków do wypowiedzenia przez bank umowy tj. opóźnienie pozwanej ze spłatą zobowiązania oraz wezwanie pozwanej do dokonania spłaty zaległości w terminie 14 dni roboczych, nieuregulowanie należności w całości w wyznaczonym terminie, powód skutecznie złożył pozwanej oświadczenie o wypowiedzeniu przedmiotowej umowy kredytowej, poprzez prawidłowe doręczenie jej oświadczenia o wypowiedzeniu umowy. Powyższe skutkowało tym, że wraz z upływem terminu wypowiedzenia umowa kredytowa uległa rozwiązaniu, a całość zobowiązania pozwanej, została w stan natychmiastowej wymagalności. Wobec powyższego zgłoszony przez pozwaną zasadniczy zarzut braku wymagalności roszczenia Sąd uznał za niezasadny, jak również za niezasadny należało uznać zarzut przedwczesności powództwa.

W związku z wypowiedzeniem umowy kredytowej i postawieniem zobowiązania pozwanej w stan natychmiastowej wymagalności, powód miał prawo do wystawienia wyciągu z ksiąg bankowych oraz wystąpienia na drogę sądową w celu ochrony jego praw. Wobec sukcesywnych spłat dokonywanych przez kredytobiorców (przede wszystkim U. O.) w toku procesu, na poczet zadłużenia powoda, jak i wyegzekwowania przez komornika pewnych kwot, powód wystawiał dalsze wyciągi z ksiąg bankowych. Z treści każdego z wyciągów z ksiąg bankowych powoda dokładnie wynika, co składa się na dochodzoną kwotę w szczególności jaka część żądania stanowi należność główną, a jaka odsetki z wyszczególnieniem ich rodzaju oraz jaka należność dotyczy opłat. W obecnym stanie prawnym, wobec jednoznacznego brzmienia art. 95 ust. 1a ustawy Prawo bankowe, wyciąg z ksiąg bankowych wprawdzie nie ma mocy dokumentu urzędowego, co jednak nie pozbawia go mocy dowodowej i wiarygodności. Wyciąg z ksiąg bankowych jest nadal dokumentem uprawniającym do wystąpienia z pozwem w postępowaniu nakazowym zgodnie z art. 485 § 3 k.p.c., jak również jest dokumentem stanowiącym dostateczną podstawę wpisu do ksiąg wieczystych zgodnie z art. 95 ust. 1 ustawy Prawo bankowe. Przedłożony przez bank wyciąg z ksiąg bankowych stanowi wiarygodny dowód w sprawie i wraz z pozostałymi dokumentami znajdującymi się w aktach sprawy stanowił dostateczną podstawę do poczynienia ustaleń faktycznych co do wysokości roszczenia, gdyż kwoty zadłużenia wskazane w rozliczeniu kredytu, z zestawienia wysokości odsetek i wyciągu z ksiąg bankowych, pokrywają się z kwotami dochodzonymi w pozwie.

Zgodnie z art. 359 § 2¹ k.p.c. maksymalna wysokość odsetek wynikających z czynności prawnej nie może w stosunku rocznym przekraczać dwukrotności wysokości odsetek ustawowych. Wskazać należy, że oprocentowanie kredytu udzielonego stronie pozwanej przez powoda nigdy nie przekroczyło maksymalnego oprocentowania przewidzianego w ww. przepisie. Wynikało to z treści § 6 ust. 1 aneksu do umowy kredytu. Nieuzasadniony zatem okazał się zarzut pozwanej, jakoby umowa zawierała niedozwolone klauzule umowne w tym zakresie. Pozwana zresztą – poza bardzo ogólnikowym stwierdzeniem w tym zakresie – nie przedstawiła żadnej przekonującej argumentacji i z tego względu brak jest podstaw do dalszego ustosunkowywania się do tego zarzutu. Nie budzi wątpliwości Sądu, że powód naliczał odsetki w wysokości umownej, ale nie większej niż odsetki maksymalne ze opóźnienie, co nie naruszało postanowień umownych, jak i nie naruszało praw pozwanej jako konsumenta.

Odnośnie wysokości roszczenia pozwana ograniczyła swoje stanowisko w sprawie wyłącznie do negowania twierdzeń i dowodów powoda. Pozwana zatem jedynie zaprzeczyła istnieniu roszczenia powoda w żądanej przez niego wysokości, w sytuacji, gdy dokumenty przedłożone przez bank precyzyjnie wskazują na terminy spłat, jak również pełną wysokość rat, do których pozwana wraz z pozostałymi pozwanymi została solidarnie zobowiązana i wskazują jednoznacznie,

że strona pozwana pozostawała w zwłoce wobec strony powodowej w momencie skierowania oświadczenia o wypowiedzeniu.

W związku z powyższym zasadne było roszczenie powoda nie tylko co do zasady, ale także co do wysokości, z tym, że wobec wykazania przez stronę pozwaną uiszczenia w trakcie procesu kwot szczegółowo wskazanych w stanie faktycznym sprawy, na poczet rat kredyt, należało umniejszyć wysokość roszczenia o wartość ww. kwoty.

Pozwana podnosiła w sprzeciwie od nakazu zapłaty, że została wraz z jej córką oszukana przez jej byłego partnera i jego znajomych, który namówili M. O. i U. O. do zaciągnięcia na ich rzecz kredytu. Nawet, jeśli tak było, jak wskazuje pozwana, to wskazać należy, że powodowy bank działa w ramach przysługujących mu, przewidzianych prawem uprawnień w celu odzyskania długu wynikającego z łączącej strony umowy kredytu. Sąd nie znalazł żadnych uzasadnionych względów, dla których powód miałby odstąpić od domagania się od pozwanej zwrotu należności z tytułu umowy kredytu. Zdaniem Sądu, oddalenie powództwa jedynie z uwagi na zasady współzycia społecznego stanowiłoby nadużycie prawa ze strony pozwanych i prowadziłoby do rażącego pokrzywdzenia powoda. Zdaniem Sądu, nie można oczekiwać, że bank w sposób nieograniczony czasowo będzie prowadził rozmowy ugodowe z kredytobiorcami, którzy zaprzestali spłaty kredytu i ustalał coraz to nowsze warunki. Tymczasem jak wskazuje się w orzecznictwie, istotą prawa cywilnego jest ochrona praw podmiotowych, a odmowa udzielenia ochrony osobie, która skorzysta z nich w sposób zgodny z ich treścią, może mieć miejsce zupełnie wyjątkowo i musi być uzasadniona istnieniem szczególnych okoliczności uzasadniających przyjęcie, że w określonym układzie stosunków uwzględnienie powództwa prowadziłoby do skutków szczególnie dotkliwych i nieakceptowanych (por. wyrok SA w Gdańsku z dnia 12 czerwca 2018 r. V ACa 234/18 LEX nr 2618151). Sąd nie dostrzega w niniejszej sprawie żadnych na tyle szczególnych okoliczności, aby pozbawić powoda należnego mu prawa.

Pozostałe zarzuty sformułowane w sprzeciwie w tym brak uzyskania kwoty kredytu i braki w pełnomocnictwie przedstawicieli reprezentujących bank i podpisujących umowę, zdaniem Sądu zostały podniesione jedynie na potrzeby niniejszego postępowania. W szczególności zgodnie z zasadami logiki, w sytuacji, gdyby faktycznie strona pozwana nie uzyskała kwoty kredytu, to nie dokonywałaby jego spłat. Nadto strona powodowa przedłożyła dyspozycje wypłaty kredytu wraz z potwierdzeniem przelewów kolejnych transz stronie pozwanej. Także pełnomocnictwa osób reprezentujących bank przy podpisywaniu umowy kredytowej zostały przedłożone do akt sprawy i Sąd w tym zakresie także nie poczynił żadnych wątpliwości.

Wobec spełnienia przez solidarnie odpowiedzialnych kredytobiorców w toku procesu części dochodzonego pozwem roszczenia powód zaliczył poszczególne wpłaty oraz kwoty wyegzekwowane do dłużników w toku egzekucji sądowej na dług dochodzony w tej sprawie.

Zgodnie z art. 451 § 1 k.c. dłużnik mający względem tego samego wierzyciela kilka długów tego samego rodzaju może przy spełnieniu świadczenia wskazać, który dług chce zaspokoić. Jednakże to, co przypada na poczet danego długu, wierzyciel może przede wszystkim zaliczyć na związane z tym długiem zaległe należności uboczne oraz na zalegające świadczenia główne.

W braku oświadczenia dłużnika lub wierzyciela spełnione świadczenie zalicza się przede wszystkim na poczet długu wymagalnego, a jeżeli jest ich kilka na poczet najdalej wymagalnego (art.451 § 3 k.c.). Przepis ten ma charakter dyspozytywny i w zakresie zarachowania zapłaty na poczet długu najdawniej wymagalnego znajduje zastosowanie tylko wówczas gdy występują co najmniej dwa długi (por. A. Rzetecka –Gil, Komentarz do art. 451 k.c.).

W sprawie jednak istotnym jest, że wierzyciel – bank miał i dochodził jednego długu od kredytobiorców. Zastosowanie znalazł przepis art. 451 § 1 zd. drugie kc. Zawarte w nim zostało ograniczenie dla dłużnika, a jednocześnie uprawnienie dla wierzyciela, który może „to co przypada na poczet danego długu” zaliczyć na związane z tym długiem zaległe należności uboczne oraz na zalegające świadczenia główne. Wierzyciel zatem jest uprawniony do zakwestionowania w pewnych granicach dyspozycji dłużnika co do sposobu zarachowania zapłaty. Ostatecznie to bowiem wierzyciel decyduje czy w ramach tego długu chce zaliczyć wpłatę na należności uboczne (por. wyrok SN z 24.01.2002 r. III CKN 495/2000, OSNC 2002 Nr 11 poz. 143). Należnościami ubocznymi mogą być np. zaległe odsetki za opóźnienie,

odsetki kapitałowe, kary umowne, koszty. Art. 451 § 1 zd. drugie znajduje zastosowanie również wtedy, gdy spełniający świadczenie ma wobec wierzyciela jeden tylko dług, złożony z należności głównej i odsetek lub podzielony na raty (por. A. Rzetecka –Gil, Komentarz do art. 451 k.c., wyrok SN z 19.11.1998 r. III CKN 17/98, wyrok SN Z 24.01.2002 r. III CKN 495/2000). Również w najnowszych orzecznictwie wskazano, że w świetle art. 451 § 1 k.p.c. odrębnymi długami uzasadniającymi wybór dłużnika nie są wymagalna należność główna i przysługujące od niej odsetki, względnie zaległa część należności głównej, gdyż w rozumieniu ww. przepisu stanowią one jeden dług (por. wyrok SN z 19.06.2018 r. I CSK 495/17, Lex nr 2558468). Nawet w sytuacji gdy dłużnik spełniając świadczenie, wyraźnie stwierdzi, że sypła należność główną, wierzyciel nie jest wyborem związany i może zaliczyć wpłatę na należności uboczne (por. wyrok SA w Łodzi z 19.12.2017 r. I ACa 1041/17, Lex nr 2460082). Odnosząc powyższe do niniejszej sprawy należy wskazać, że kredytobiorcy są winni powodowi jeden dług, a nie kilka długów, w związku z tym wierzyciel miał prawo zadecydować, na poczet którego długu zaliczyć poszczególne wpłaty dokonywane przez kredytobiorców w toku procesu. Powód prawidłowo zatem zaliczał wpłaty na zaległe należności uboczne (odsetki), a następnie zalegające świadczenie główne. Mając na względzie powyższe kwestionowanie przez pozwaną zarachowań dokonywanych przez powoda wpłat i kwot wyegzekwowanych w toku procesu było bezzasadne. W szczególności strony nie zawarły umowy co do sposobu zarachowania poszczególnych należności na poczet długu, zatem znajdował zastosowanie w tym zakresie przepis art. 451 § 1 zd. drugie k.c.

Sąd przeanalizował sposób zarachowania przez powoda poszczególnych kwot i były one prawidłowe. W konsekwencji powód składał prawidłowe oświadczenia o ograniczeniu powództwa.

Wobec uprawomocnienia się nakazu zapłaty wobec pozwanych U. O. i M. W. (1) powód miał wobec nich wymagalną wierzytelność wynikającą z tytułu wykonawczego w nin. sprawie, w tym w zakresie kosztów procesu w wysokości 10.775 zł. Powód zaliczył zatem część wpłat na poczet wymagalnej już należności, a z tego względu jedynie ograniczył swoje żądanie zwrotu pełnych kosztów procesu od pozwanej M. O., choć mógł domagać się od niej całości tych kosztów w związku z tym, że jako jedyna wniosła sprzeciw i postępowanie dalej toczyło się w trybie zwykłym.

Powód, konsekwentnie, mógł zaliczyć część kwot wyegzekwowanych w toku egzekucji, na poczet swoich kosztów tam poniesionych, co wynika z treści art. 770 k.p.c.

Wobec cofnięcia przez stronę powodową powództwa co do żądania zapłaty odsetek maksymalnych za opóźnienie w wysokości dwukrotności odsetek ustawowych za opóźnienie:

- od kwoty 265.390,85 zł za okres od 11.09.2017 r. do 27.12.2018 r.,
- od kwoty 4.141,48 zł za okres od 28.12.2018 r. - 30.12.2018 r.,
- od kwoty 5.088,75 zł za okres od 31.12.2018 r. -15.01.2019 r.,
- od kwoty 5.553,31 zł za okres od dnia 16.01.2019 r. do dnia zapłaty,
- od kwoty 261.249,37 zł za okres od dnia 28.12.2018 r. – 30.12.2018 r.,
- od kwoty 260.302,10 zł za okres od dnia 31.12.2018 r. – 15.01.2019 r.,
- od kwoty 259.387,54 zł za okres od dnia 16.01.2019 r. – 20.01.2019 r.,
- od kwoty 259.387,54 zł za dzień 21 stycznia 2019 r.,
- od kwoty 259.837,54 zł za okres od dnia 22.01.2019 r. do 19.02.2019 r.,
- od kwoty 259.837,54 zł częściowo za dzień 20.02.2019 r. tj. do kwoty 38,69 zł,

a nadto:

- co do kwoty 5.553,31 zł tytułem kapitału,

- co do kwoty 17.946,70 zł tytułem skapitalizowanych odsetek bieżących naliczonych:

- od dnia 4.01.2017 r. do 29.01.2017 r. od kwoty 266.275,84 zł wg stopy procentowej 8% w stosunku rocznym w kwocie 1.501,05 zł,
- od dnia 30.01.2017 r. do 27.02.2017 r. od kwoty 266.100,61 zł wg stopy procentowej 8% w stosunku rocznym w kwocie 1.691,38 zł,
- od dnia 28.02.2017 r. do 29.03.2017 r. od kwoty 265.807,54 zł wg stopy procentowej 8% w stosunku rocznym w kwocie 1.747,77 zł,
- od dnia 30.03.2017 r. do 29.04.2017 r. od kwoty 265.570,87 zł wg stopy procentowej 8% w stosunku rocznym w kwocie 1.804,43 zł,
- od dnia 30.04.2017 r. do 29.05.2017 r. od kwoty 265.390,85 zł wg stopy procentowej 8% w stosunku rocznym w kwocie 1.745,03 zł,
- od dnia 30.05.2017 r. do 29.06.2017 r. od kwoty 265.151,44 zł wg stopy procentowej 8% w stosunku rocznym w kwocie 1.801,58 zł,
- od dnia 30.06.2017 r. do 29.07.2017 r. od kwoty 264.968,57 zł wg stopy procentowej 8% w stosunku rocznym w kwocie 1.742,26 zł,
- od dnia 30.07.2017 r. do 29.08.2017 r. od kwoty 264.726,38 zł wg stopy procentowej 8% w stosunku rocznym w kwocie 1.798,69 zł,
- od dnia 30.08.2017 r. do 29.09.2017 r. od kwoty 264.540,62 zł wg stopy procentowej 8% w stosunku rocznym w kwocie 1.797,43 zł,
- od dnia 30.09.2017 r. do 29.10.2017 r. od kwoty 264.353,60 zł wg stopy procentowej 8% w stosunku rocznym w kwocie 1.738,21 zł,
- od dnia 30.10.2017 r. do 8.11.2017 r. od kwoty 264.107,37 zł wg stopy procentowej 8% w stosunku rocznym w kwocie 578,87 zł,

oraz w zakresie odsetek maksymalnych za opóźnienie:

- od kwoty 265.390,85 zł za okres od 4.09.2018 r. do 27.12.2018 r.,
- od kwoty 4.141,48 zł za okres od 28.12.2018 r. do 30.12.2018 r.,
- od kwoty 5.088,75 zł za okres od 31.12.2018 r. do 15.01.2019 r.,
- od kwoty 5.553,31 zł za okres od dnia 16.01.2019 r. do dnia zapłaty,

Sąd w punkcie 1 wyroku na podstawie art. 355 § 1 k.p.c. w zw. z art. 204 § 1 i 3 k.p.c. umorzył postępowanie w ww. zakresie oraz wobec wykazania przez stronę powodową należności od pozwanej M. O. zobowiązanej solidarnie do zapłaty wraz z U. O. i M. W. (1).

W zakresie w jakim pozwana nie wyrażała zgody na ograniczenie powództwa w pismach z 25 marca i 6 maja 2019 r. (pismo z 1 maja 2019 r. obejmowało jedynie żądania zasądzenia od pozwanej części kosztów procesu, a nie dotyczyło

ograniczenia roszczenia materialnoprawnego) powód zrzekł się roszczenia. Co do pozostałych oświadczeń pozwana albo wyraziła zgodę wprost albo nie sprzeciwiła się częściowemu cofnięciu pozwu.

Odsetki umowne w wysokości odsetek maksymalnych za opóźnienie od kwoty pozostałej do zapłaty w wysokości 259.837,54 zł należały się powodowi zgodnie z jego ostatecznym żądaniem od dnia następnego po dokonaniu ostatniej wpłaty tj. od 21 lutego 2019 r. do dnia zapłaty. Dopiero bowiem od tego dnia pozwana pozostawała w opóźnieniu z zapłatą pozostałej części należności dochodzonej w niniejszym procesie. Wobec powyższego Sąd zasądził w punkcie 2 odsetki maksymalne za opóźnienie w wysokości dwukrotności odsetek ustawowych za opóźnienie w stosunku rocznym, od dnia 21 lutego 2019 r. do dnia zapłaty oraz odsetki maksymalne za opóźnienie w wysokości dwukrotności odsetek ustawowych za opóźnienie w stosunku rocznym za dzień 20 lutego 2019 r. w kwocie 60,97 zł (co do pozostałej części odsetek wymagalnych za ten dzień powód cofnął pozew).

Sąd nie znalazł podstaw do rozłożenia świadczenia na raty, gdyż pozwana w czasie, gdy była już zobowiązana z tytułu spornej umowy kredytu przeniosła przysługujące jej prawo do nieruchomości lokalowej na rzecz swojej starszej córki. Zatem sama przyczyniła się do zmienienia swoich możliwości spłaty kredytu.

Jednocześnie Sąd zastrzegł w wyroku, że pozwana M. O. jest zobowiązana do zapłaty ww. kwoty solidarnie z pozwanymi U. O. oraz M. W. (1), zobowiązanymi wobec powoda na podstawie prawomocnego nakazu zapłaty, wydanego w postępowaniu upominawczym z dnia 20 grudnia 2017r. wydanemu w sprawie o sygn. akt XVIII Nc 602/17.

O kosztach postępowania Sąd orzekł na podstawie art. 98 k.p.c. z uwagi na fakt, że pozwana przegrała proces w całości. Sąd miał jednak na względzie, że powód ograniczył swoje żądanie w tym zakresie do kwoty 10.834 zł. Pełna kwota wynosiła bowiem 25.047 zł (14.230 zł opłaty sądowej, 10.800 zł wynagrodzenia pełnomocnika, 17 zł opłata skarbową od pełnomocnictwa). Sąd zasądził zatem od pozwanej na rzecz powoda zwrot kosztów zastępstwa procesowego w kwocie 10.834 zł zastrzegając, że w zakresie tych kosztów jest ona zobowiązana do zapłaty kwoty 7.217 zł solidarnie z pozwanymi U. O. oraz M. W. (1), zobowiązanymi wobec powoda na podstawie prawomocnego nakazu zapłaty, wydanego w postępowaniu upominawczym z dnia 20 grudnia 2017 r. wydanemu w sprawie o sygn. akt XVIII Nc 602/17 (§ 2 pkt 7 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych).

Wysokość stawki pełnomocnika procesowego wyznaczonego z urzędu określa rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości z dnia 3 października 2016 r. w sprawie ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego z urzędu. Zgodnie z § 4 ust. 1 rozporządzenia opłatę ustala się w wysokości określonej w rozdziałach 2-4, przy czym nie może ona przekraczać wartości przedmiotu sprawy. Zgodnie z § 2 pkt 7 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych stawka wynagrodzenia radcy prawnego w sprawach, w których wartość przedmiotu sporu przekracza 200.000 zł wynosi 10.800 zł. Według art. § 4 ust. 3 powołanego rozporządzenia opłatę podwyższa się o kwotę podatku od towarów i usług wyliczoną według stawki podatku obowiązującej dla tego rodzaju czynności na podstawie przepisów o podatku od towarów i usług. W związku z tym radcy prawnemu A. M. należało przyznać wynagrodzenie 13.284 zł brutto tytułem nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej pozwanej z urzędu.

Powód złożył zażalenie na postanowienie o kosztach procesu zawarte w pkt 3 i 4 wyroku w części w jakiej Sąd nie zasądził od pozwanej na rzecz powoda kosztów sądowych w kwocie 10.655 zł. Powód zarzucał rozstrzygnięciu:

- naruszenie prawa procesowego poprzez niewłaściwe zastosowanie art. 98 § 1 k.p.c. polegające na niezasądzeniu od pozwanej kwoty 10.655 zł tytułem zwrotu kosztów opłaty sądowej,

- błąd w ustaleniach faktycznych poprzez uznanie, że powód ograniczył żądanie zwrotu kosztów procesu do kwoty 10.834 zł tytułem kosztów zastępstwa procesowego, w przypadku gdy powód ograniczył żądanie zwrotu kosztów procesu jedynie o kwotę 3.575 zł tj. do kwoty 21.489 zł.

Wskazując na powyższe zarzuty powód wniósł o zmianę pkt 3 wyroku w ten sposób, że pozwana - M. O. zobowiązana jest dodatkowo zapłacić na rzecz powoda kwotę 10.655 zł tytułem zwrotu kosztów opłaty sądowej; uchylenie pkt 4 wyroku; zasądzenie od pozwanej - M. O. na rzecz powoda zwrotu kosztów postępowania wywołanego wniesieniem zażalenia według norm przepisanych.

Pozwana M. O. wniosła o oddalenie zażalenia oraz zasądzenie od powoda kosztów postępowania zażaleniowego według norm przepisanych, w tym zasądzenie od Skarbu Państwa kosztów zastępstwa procesowego tytułem kosztów pomocy prawnej udzielonej M. O. z urzędu z uwagi na fakt, że koszty te w całości ani w części nie zostały uiszczone przez pozwaną, bądź inną osobę.

Apelację od wyroku złożyła pozwana M. O., zaskarżyła go w części tj. w zakresie pkt 2 i 3. Pozwana zarzucała rozstrzygnięciu:

- naruszenie art. 233 § 1 k.p.c. poprzez: błędne przyjęcie na podstawie zebranego w sprawie materiału dowodowego, sprzecznie z zasadami doświadczenia życiowego i logicznego rozumowania, że powód skutecznie złożył pozwanej M. O. oświadczenie o wypowiedzeniu umowy kredytowej, poprzez prawidłowe jego doręczenie; niedopełnienie obowiązku pełnego i wszechstronnego rozważenia zebranego w sprawie materiału dowodowego, w szczególności pominięcie przy ocenie tego materiału istotnych okoliczności faktycznych wskazanych w toku postępowania przez stronę pozwaną, w ramach których pozwana podniosła szereg argumentów, wskazujących na zasadność złożonego wniosku o rozłożenie świadczenia na raty, w szczególności poprzez pominięcie i nieprzeprowadzenie dowodu z dokumentów znajdujących się w aktach sprawy Prokuratury Rejonowej - P. o sygn. akt 1 Ds. 1817/16 oraz Sądu Rejonowego P. (...) w P. o sygn. akt. III Kp 180/17/16, nadto pominięcie twierdzeń i argumentów pozwanej, że kredyt został zaciągnięty z uwagi na trudną sytuację rodzinną, na którą pozwana M. O. nie miała wpływu;
- naruszenie art. 320 k.p.c. poprzez zasądzenie od pozwanej na rzecz powoda kwoty 259.837,54 zł wraz z odsetkami z jednoczesnym zaniechaniem rozłożenia zasądzanego świadczenia na raty, podczas gdy w sprawie istniał szczególnie uzasadniony wypadek, wynikający z trudnej sytuacji materialnej pozwanej oraz okoliczności towarzyszących zaciągnięciu zobowiązania, przemawiający za koniecznością uwzględnienia wniosku pozwanej w ww. zakresie.

Wskazując na powyższe zarzuty pozwana wniosła o zmianę wyroku w zaskarżonej części poprzez oddalenie powództwa oraz zasądzenie od powoda na rzecz pozwanej kosztów procesu według norm przepisanych, ewentualnie w przypadku uwzględnienia powództwa o rozłożenie zasądzanego świadczenia na raty po 500 zł miesięcznie; zasądzenie od Skarbu Państwa kosztów zastępstwa procesowego przed Sądem II Instancji według norm przepisanych tytułem kosztów pomocy prawnej udzielonej M. O. z urzędu z uwagi na fakt, że koszty te w całości ani w części nie zostały uiszczone przez pozwaną, bądź inną osobę.

Powód wniósł o oddalenie apelacji oraz o zasądzenie od pozwanej na jego rzecz kosztów postępowania apelacyjnego, w tym kosztów zastępstwa procesowego wg norm przepisanych.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

Apelacja powódki okazała się bezzasadna.

Ustalenia faktyczne sądu I instancji nie budzą wątpliwości i dlatego Sąd Apelacyjny przyjmuje je za podstawę własnego rozstrzygnięcia.

Zostały one poczynione w oparciu o wszechstronne rozważenie całego zebranego materiału dowodowego, którego ocena, przeprowadzona w pisemnym uzasadnieniu wyroku, jest pełna, zgodna z zasadami logiki i doświadczenia życiowego.

Ustalenia te nie zostały podważone w apelacji w ramach podniesionych tam zarzutów o charakterze procesowym.

Sprowadzają się one bowiem do prostego negowania ustaleń sądu i forsowania własnej wersji stanu faktycznego, opartej o odmienną, korzystną dla skarżącej, ocenę mocy i wiarygodności poszczególnych dowodów.

Nie jest to jednak wystarczające dla skutecznego postawienia zarzutu naruszenia art. 233 § 1 kpc.

Zasadniczym zarzutem środka zaskarżenia, o charakterze zarówno materialnoprawnym, jak i procesowym, jest kwestionowanie prawidłowości ustalenia Sądu Okręgowego, zgodnie z którym pozwanej skutecznie doręczone zostały zarówno oświadczenie o bezwarunkowym wypowiedzeniu umowy kredytowej z dnia 30 marca 2015 r., jak i poprzedzające je upomnienia oraz wezwania do zapłaty przeterminowanych należności wraz z pouczeniem o możliwości złożenia wniosku o restrukturyzację zobowiązania.

Zarzut ten jest jednak bezzasadny.

Wbrew stanowisku skarżącej strony wymienionej umowy nie były związane jakimikolwiek szczególnymi rygorami związanymi z dokonywaniem przez powodowy bank doręczeń wspomnianych oświadczeń i innych dokumentów.

Stosownie bowiem do treści § 40 wiążącego strony Regulaminu udzielania kredytów konsumenckich (por. § 18 ust. 1 umowy kredytu oraz § 17 ust. 1 aneksu z dnia 21 grudnia 2016 r.) do powiadomień, upomnień i wezwań dokonywanych przez strony wymagana jest forma pisemna, przy czym wypowiedzenie umowy wymaga takiej formy pod rygorem nieważności.

Dla zachowania takich wymogów wystarczające zatem było wysłanie do pozwanej odpowiednich wezwań oraz oświadczeń na piśmie (art. 78 kc) i to w taki sposób, aby adresatka mogła się zapoznać z ich treścią (art. 61 § 1 zd. 1 kc).

W praktyce, jak w rozpoznawanej sprawie, dla celów dowodowych odpowiednie pisma wysyłane są za pośrednictwem operatora pocztowego przesyłką poleconą (rejestrowaną), zwykle za potwierdzeniem odbioru.

Z kolei, procedury obowiązujące u danego operatora decydują o tym, w jakiej dacie należy uznać wystąpienie skutku, o jakim mowa w art. 61 § 1 zd. 1 kc, w sytuacji, gdy adresat nie odbierze wysłanej na jego adres przesyłki.

Prawidłowo przyjął sąd I instancji, że w przypadku dokonywania doręczenia przy pomocy Poczty Polskiej zastosowanie znajdowały postanowienia wydanego przez odpowiednie organy tego operatora Regulaminu świadczenia usług powszechnych z dnia 28 czerwca 2013 r., w którym w § 24 i § 26 określono sposób postępowania z przesyłką w przypadku niezastania adresata w domu bądź nieodebrania przez niego przesyłki, która została awizowana.

Słusznie przy tym Sąd Okręgowy uznał, że w przypadku spornych przesyłek, wysłanych do pozwanej, w tym zawierających oświadczenie o wypowiedzeniu umowy kredytu, procedury określone w/w Regulaminem zostały w pełni zachowane.

Dodać można ubocznie, że są one zbieżne z trybem awizowania przesyłek sądowych, o jakim mowa w art. 139 § 1 kpc.

Strona powodowa odpowiednimi dokumentami udowodniła, że wysłała przesyłki na adres pozwanej wymieniony w umowie, że przesyłki te były pod tym adresem dwukrotnie awizowane w odstępach tygodniowych i że zwrócone zostały do banku z uwagi na ich nieodebranie przez adresatkę.

Wystarczającymi w tym zakresie dowodami były dokumenty w postaci wpisów w księgach nadawczych, zaadresowanych kopert z odciskami pieczęci pocztowych oraz wydruku z rejestracji przebiegu doręczeń.

Dodać można, że złożenie przez powoda ostatnio wymienionych dokumentów nie było spóźnione, skoro stanowiło reakcję na twierdzenia z pisma pozwanej z dnia 14 czerwca 2019 r., w którym zakwestionowano, że doszło do awizowania omawianych przesyłek poleconych.

Trudno byłoby obciążać powoda obowiązkiem prowadzenia dalej jeszcze idącego postępowania dowodowego w celu wykazywania dochowania obowiązku zachowania formy pisemnej i prawidłowego doręczenia pozwanej w tej formie korespondencji, tym bardziej, że apelująca takich hipotetycznych, a koniecznych jej zdaniem dowodów nie wskazuje.

Natomiast z przyczyn oczywistych w sprawie nie miały, dla oceny skuteczności dokonanych przez pocztę doręczeń, zastosowania przepisy Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 12 października 2010 r. w sprawie szczegółowego trybu i sposobu doręczania pism sądowych w postępowaniu cywilnym (Dz. U. 2015 r.1222), w tym § 7 i § 8 tego Rozporządzenia, określające sposób dokumentowania awizowania przesyłek.

Wbrew stanowisku skarżącej odmienna ocena nie znajduje oparcia w treści wyroku Sądu Najwyższego z dnia 8 września 2016 r. w sprawie II CSK 750/15.

W konsekwencji należy za sądem I instancji przyjąć, że skutek doręczenia pozwanej wysłanych do niej wezwań, upomnień i oświadczeń, w tym oświadczenia o wypowiedzeniu umowy kredytu, nastąpił z upływem ostatecznego terminu odbioru awizowanych pod jej adresem przesyłek poleconych.

Oznacza to, że zasądzone zaskarżonym wyrokiem świadczenie było wymagalne zarówno w dacie wniesienia powództwa, jak i, tym bardziej, w dacie wyrokowania.

Nie naruszył także sąd I instancji prawa, odmawiając rozłożenia zasądzonego od pozwanej świadczenia na postulowane przez nią raty w kwotach po 500 zł miesięcznie.

Wskazywane w toku procesu i w apelacji na uzasadnienie takiego wniosku okoliczności nie pozwalają na przyjęcie, że wystąpił „szczególnie uzasadniony wypadek”, o jakim mowa w przepisie art. 320 kpc.

Do takich okoliczności nie można zaliczyć motywacji, jaka kierowała pozwaną w dacie zaciągnięcia zobowiązania, tzn. chęć pomocy córce w spłacie jej innych zobowiązań powstałych na skutek rzekomych przestępczych działań innych osób.

W związku z tym bezcelowe było prowadzenie dowodu z akt sprawy karnej, o jakiej mowa w apelacji.

Z kolei trudna sytuacja materialna (życiowa) kredytobiorcy mogłaby stanowić podstawę do zastosowania przepisu art. 320 kpc, ale jedynie w przypadku, gdyby była wynikiem okoliczności, które wystąpiły już po powstaniu zobowiązania kredytowego.

Może tu wchodzić w grę choroba, niezawiniona utrata pracy bądź inne zdarzenia niezależne od dłużnika, zmniejszające z przyczyn obiektywnych jego możliwości płatnicze, ale pozwalające z wywiązywania się z umowy na bardziej korzystnych dla niego zasadach.

Natomiast nie uzasadniają, per se, rozłożenia na raty zasądzonego świadczenia okoliczności występujące już w dacie zaciągnięcia zobowiązania z tytułu kredytu.

Przyjęcie odmiennego stanowiska prowadzić bowiem musiałoby do wniosku, że już w momencie powstania zobowiązania dłużnik znajduje się w uprzywilejowanej w stosunku do wierzyciela sytuacji w przypadku powstania potencjalnego sporu sądowego w związku z niewykonywaniem (niewłaściwym wykonywaniem) umowy.

Należy pamiętać, że rozłożenia świadczenia na raty stanowi sądową modyfikację zobowiązania na niekorzyść wierzyciela, m.in. pozbawiając go prawa do bieżących odsetek za opóźnienie (por. uchwała składu siedmiu sędziów Sądu Najwyższego z dnia 22 września 1970r. w sprawie III PZP 11/70, OSNCP, z. 4 z 1971r., nr 4, poz. 61, uchwała

Sądu Najwyższego z dnia 15 grudnia 2006r. w sprawie III CZP 126/06, OSNC, z. 10 z 2007r., poz. 147 oraz wyrok Sądu Najwyższego z dnia 14 czerwca 2018r. w sprawie V CSK 514/17, (...), nr 1 z 2019r., str. 15).

Instytucja ta musi być zatem stosowana z należytą ostrożnością i powściągliwością, z ograniczeniem do sytuacji wyjątkowych, przede wszystkim takich, w których niemożność niezwłocznego wykonania przez dłużnika orzeczenia sądowego jest wynikiem okoliczności obiektywnych, których nie można było przewidzieć przy zaciąganiu zobowiązania.

Przenosząc to na realia rozpoznawanego sporu, należy stwierdzić, że nie zostało wykazane, aby w okresie od daty zawarcia umowy kredytu do daty wyrokowania zaistniały po stronie pozwanej okoliczności (zdarzenia) rzutujące, z przyczyn obiektywnych, na zmniejszenie jej możliwości dochodowych w stosunku do tych, które istniały w momencie powstania zobowiązania i które stanowiły podstawę do oceny jej zdolności kredytowej.

Z przyczyn oczywistych do zdarzeń takich nie można zaliczyć zbycia przez pozwaną na rzecz córki lokalu mieszkalnego wraz z ustanowieniem dożywocia.

Z tych przyczyn na podstawie art. 385 kpc Sąd Apelacyjny orzekł jak w punkcie 1 sentencji wyroku.

Zważywszy na trudną sytuację materialną apelującej a także nieskomplikowany charakter sporu na etapie postępowania odwoławczego Sąd Apelacyjny uznał za celowe jedynie częściowe obciążenie pozwanej obowiązkiem zwrotu powodowi kosztów zastępstwa procesowego za postępowanie apelacyjne, a mianowicie do wysokości 2.000 zł (art. 98 § 1 i 3 kpc, art., 99 kpc, art. 102 kpc w zw. z art. 391 kpc, punkt 2 wyroku).

O wynagrodzeniu należnym pełnomocnikowi z urzędu z tytułu reprezentowania pozwanej w postępowaniu odwoławczym orzeczono (punkt 3 wyroku) na podstawie art. 29 ustawy z dnia 26 maja 1982r – Prawo o adwokaturze (Dz. U. 2020.1651) oraz § 4 ust. 1 i 3 oraz § 16 ust. 1 pkt. 2) w zw. z § 8 pkt. 7) Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 3 października 2016r. w sprawie ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej przez adwokata z urzędu (Dz. U. 2019. 18).

Z kolei bezzasadne okazało się zażalenie powoda na zawarte w wyroku orzeczenie o kosztach procesu w części, w jakiej odstąpiono od obciążania pozwanej obowiązkiem zwrotu przeciwnikowi kosztów sądowych.

Rozstrzygnięcie w tym zakresie, mimo błędnego uzasadnienia, ostatecznie odpowiada prawu.

Sąd I instancji dopuścił się oczywistej omyłki przyjmując, że powód nie domagał się zwrotu poniesionych przez niego kosztów sądowych w postaci opłaty sądowej od pozwu, skoro żądanie takie zostało *expressis verbis* wyrażone m.in. w piśmie procesowym z dnia 6 maja 2019 r., aktualizującym roszczenia powództwa (k. 456).

Takie stanowisko sądu pozostaje zresztą w sprzeczności z treścią orzeczenia zawartego w punkcie 4 sentencji wyroku (w grę nie wchodziło obciążenie pozwanej innymi kosztami sądowymi, niż należnymi powodowi).

Niemniej, biorąc pod uwagę trudną sytuację materialną pozwanej, w tym uwzględniając obowiązek ponoszenia przez nią kosztów zastępstwa procesowego, a w perspektywie spłatę z niewysokiego świadczenia emerytalnego zobowiązań kredytowych, uznać należy, że zaistniały przesłanki uzasadniające uznanie występowania szczególnego wypadku w rozumieniu przepisu art. 102 kpc, usprawiedliwiającego nieobciążanie jej kosztami procesu w tym zakresie.

Z tych przyczyn na podstawie 385 kpc w zw. z art. 397 § 3 kpc Sąd Apelacyjny postanowił jak w punkcie 4 wyroku.

O należnych stronie pozwanej kosztach zastępstwa procesowego w postępowaniu zażaleniowym orzeczono (punkt 5 wyroku) na podstawie przepisów art. 98 § 1 i 3 kpc w zw. z art. 397 § 3 kpc w zw. z art. 391 kpc, przy uwzględnieniu treści § 10 ust. 2 pkt 2) w zw. z §2 pkt. 5) Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015r. w sprawie opłat za czynności adwokackie (Dz. U. 2015.1800 ze zm.).

Mikołaj Tomaszewski Marek Górecki Bogdan Wysocki